

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Žemaitijos pienas“ akcininkams

Išvada apie finansinę atskaitomybę

Mes atlikome toliau pateiktos AB „Žemaitijos pienas“, Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės (toliau – Bendrovė), ir konsoliduotos AB „Žemaitijos pienas“ ir dukterinių įmonių AB „Telšių autoservisas“, UAB „Žemaitijos pieno žaliava“, ŽŪK „Tarpučių pienas“, ŽŪK „Sodžiaus pienas“ (toliau – Grupė) finansinės atskaitomybės, kurią sudaro 2007 m. gruodžio 31 d. balansai, susijusios 2007 m. pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas (reikšmingi apskaitos principai bei kitos aiškinamosios pastabos), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansinę atskaitomybę

Už šios finansinės atskaitomybės, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, parengimą ir teisingą pateikimą atsakinga Bendrovės vadovybė. Ši atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos, skirtos finansinės atskaitomybės parengimui ir teisingam pateikimui, užtikrinant, kad nėra reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos, sukūrimą, įdiegimą bei palaikymą; tinkamų apskaitos principų pasirinkimą ir taikymą; ir pagal aplinkybes tinkančių ir pagrįstų įvertinimų pasirinkimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę. Mes atlikome auditą vadovaudamiesi Tarptautiniais audito standartais, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume deramai įsitikinti, jog finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų netikslumų.

Auditas apima finansinės atskaitomybės skaičius ir paaiškinimus pagrindžiančių įrodymų gavimo procedūrų atlikimą. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos finansinėje atskaitomybėje rizikos įvertinimą. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į bendrovės vidaus finansinės atskaitomybės parengimo ir pateikimo kontrolės ir siekia pasirinkti tinkamas audito procedūras, tačiau neturi tikslo pareikšti nuomonės apie bendrovės vidaus kontrolių efektyvumą. Auditas taip pat apima taikytų apskaitos principų ir vadovybės padarytų reikšmingų prielaidų bei bendro finansinės atskaitomybės pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami, kad suteiktų pagrindą mūsų nuomonei.

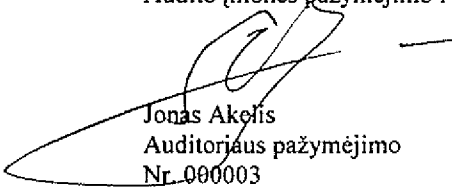
Nuomonė

Mūsų nuomone, toliau pateikta finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi AB „Žemaitijos pienas“ ir Grupės 2007 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jų 2007 m. finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme toliau pateiktą Bendrovės 2007 m. metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų Bendrovės 2007 m. finansinei atskaitomybei.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003

Auditas buvo baigtas 2008 m. vasario 28 d.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“, įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
2007 M. GRUPĖS IR BENDROVĖS METINIS PRANEŠIMAS

AB „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra Sedos g. 35, Telšiai.

Bendrovė gamina pieno produktus ir parduoda juos Lietuvos ir užsienio rinkose. Bendrovė turi keletą didmeninės prekybos padalinių su sandėliais ir transportavimo priemonėmis didžiausiuose Lietuvos miestuose. Bendrovė pradėjo veiklą 1984 m. Bendrovės akcijomis prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamajame sąraše.

2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 48.375 tūkst. litų, kurį sudarė 4.837.500 paprastųjų vardinių akcijų, kurių nominali vertė 10 litų. Visos akcijos yra išleistos, pasirašytos ir apmokėtos. 2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. Bendrovės dukterinės įmonės Bendrovės akcijų neturėjo, Bendrovė taip pat neturėjo savų akcijų.

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus metinę ataskaitą, įskaitant ir finansinę atskaitomybę, paruoštą Bendrovės vadovybės, tvirtina metinis Visuotinis akcininkų susirinkimas.

Per 2007 m:

- VšĮ „Ekoagros“ patvirtino, kad AB „Žemaitijos pienas“ atitinka ES Tarybos reglamento (EEB0 Nr. 2092/91) ir ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimus. Sertifikuota ekologiškų produktų gamyba (sertifikatas Nr. SER-K-07-00010, registracijos Nr. 060670P):

- ekologiškas sūris 45% riebumo s.m.;
- ekologiškas pienas 2,5% riebumo;
- ekologiškas jogurtas 2,5% riebumo;
- ekologiškas jogurtas su braškėmis 2,0% riebumo;
- ekologiškas jogurtas su citrinomis ir imbierais 2,0% riebumo.

- Pratęstas buvusių sertifikatų galiojimo laikas Kaliningrado Sertifikavimo ir metrologijos centre.

- Valstybinė Metrologijos tarnyba įvertino ir išdavė pažymėjimus, kad kiekis pakuotėje atitinka „Fasuočių produktų kiekio ir matavimo indų kontrolės techninio reglamento“ nuostatas ir gamintojui leidžiama ženklinti šias fasuotas prekes „e“ ženklu pieno produktams:

- jogurtui „Magija“ 350 g.;
- 30% riebumo grietinei 200 g., 450 g.;
- desertinei varškei su vaisiais ir jogurtu 130 g.;
- glaistytiems varškės sūreliams 40 g., 45 g.;
- lydytiems sūreliams 175 g.

- 16-oje tarptautinėje specializuotoje parodoje AgroBalt 2007 ekologiškas jogurtas 2,5% riebumo apdovanotas aukso medaliu.

- 2007 m. Lietuvos pramoninkų konfederacijoje įvyko kasmetinio konkurso Lietuvos metu gaminybės - 2007 m. vertinimo komisijos posėdis. Mūsų Bendrovės gaminybės: ekologiškas sūris „Dobilas“ nominuotas aukso medaliu.

Per 2007 m. transporto skyrius nupirko 19 Mercedes - Benz 816 automobilių, kurių keliamoji galia 3,3 tonų, ir 6 Iveco 65C15 automobilius, kurių keliamoji galia 3 tonos, išvežioti pagamintai produkcijai klientams po parduotuves. Šie automobiliai pakeitė 25 Iveco markės automobilius, kurie nusidėvėjo. Žaliavinio pieno pervežimui buvo nupirkti du pienovežiai: SCANIA 124G ir Mercedes - Benz 1844, kurių keliamoji galia 12 tūkst. litų pieno, ir 2 priekabas po 12 tūkst. litrų keliamosios galios. Jie pakeitė 2 nusidėvėjusius KAMAZ markės automobiliai su priekabomis. Taip pat nupirkto 3 priekabos, kurių keliamoji galia 12.000 litrų, kurios priskirtos prie pienovežių, kad transporto parkas būtų kuo geriau išnaudojamas. Atnaujinant lengvųjų automobilių parką, vadybininkams ir administracijai buvo nupirkti 17 lengvųjų automobilių: 4 ŠKODA OKTAVIA; 10 VW CADDY ir 3 AUDI. AB „Žemaitijos pienas“ sunkusis transportas per 2007 m. pervežė 64,6 tūkst. tonų pieno produktų ir mineralinio vandens į AB „Žemaitijos pienas“ filialus ir klientų centrinius sandėlius. Išvežiojantis transportas iš filialų sandėlių nuvežė pirkejams 57,4 tūkst. tonų pieno produktų ir mineralinio vandens. AB „Žemaitijos pienas“ pienovežiai suvežė 274, 3 tūkst. tonų žaliavinio pieno.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“, įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
2007 M. GRUPĖS IR BENDROVĖS METINIS PRANEŠIMAS

2006 m. ir 2007 m. Bendrovės pardavimų pagal produktų grupes palyginimas (tūkst. litų).

Produkto grupės	2006 m.	2007 m.	Pasikeitimas
Pieno produktai	360.606	446.797	23,92%
Ledai	15.137	13.646	-9,9%
Šaldyta produkcija	1.838	1.500	-18,39%
Vandens produktai	428	272	-36,45%
Kitų įmonių produkcija	5.231	2.011	-61,6%
Iš viso	383.240	464.287	21,1%

2007 m. eksportas sudarė virš 53% nuo visų pardavimų. Daugiausia Bendrovė eksportavo į Europos šalis, Rusiją. Fermentinių sūrių eksportas sudarė 57% nuo viso eksporto, grietinėlės – 20%, išrūgų ir lieso pieno miltų – 12,2%, kitų prekių – 10,8%.

2007 m. grupės apyvarta – 464 mln. litų, tai 21,1% daugiau nei 2006 m. Gauta 24,5 mln. litų audituoto grynojo pelno.

Sąrašinis grupės darbuotojų skaičius 2007 m. gruodžio 31 d. buvo 1.875. Per metus jiems priskaičiuota 61.172 tūkst. litų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo mokesčio. Lyginant su 2006 m. vidutinis darbo užmokestis vienam darbuotojui padidėjo 25% arba 540 litų/mėn.

Per 2007 m. grupė supirko 335,4 tūkst. tonų pieno (pagal R+B). Lyginant su 2006 m. 3,69% supirktą daugiau, nors Lietuvos pieno gamyba 2007 m. vidutiniškai padidėjo 3,9%. Vidutinė metinė 1 tonos (R+B) pieno kaina buvo 709 litų arba 15,5% didesnė (110 litų už toną) negu 2006 m. ir 23 litais už toną didesnė už bendrą Lietuvos vidutinę pieno kainą.

Šiais metais grupė ruošiasi supirkti 342,6 tūkst. tonų pieno arba 2,13% daugiau negu 2007 m. Planuojama vidutinė vienos tonos kaina 1.012 litų.

2007 m. gruodžio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ dukterinės įmonės buvo šios:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Akcijų skaičius	Nominali akcijos vertė, litais	Grupės valdomų akcijų dalis
AB „Telšių autoservisas“	Mažeikių g. 4, Telšiai	15.205	17	37,49%
UAB „Žemaitijos pieno žaliava“	Sedos g. 35, Telšiai	100.000	10	100%
ŽŪK „Tarpučių pienas“	Klaipėdos g. 3, Šilutė	1	10	10,08%
ŽŪK „Sodžiaus pienas“	Šilalės g. 35, Laukuva, Šilalės raj.	1	10	15,09%

AB „Telšių autoservisas“, ŽŪK „Tarpučių pienas“ ir ŽŪK „Sodžiaus pienas“ yra AB „Žemaitijos pienas“ dukterinės įmonės, nes Bendrovė kontroliuoja šių įmonių veiklą, nors ir valdo mažiau nei 50% akcijų. AB „Telšių autoservisas“ nuo 2000 m. liepos mėn. iki 2007 m. gruodžio 31 d. veiklos nevykdė. Šiuo metu AB „Telšių autoservisas“ yra likviduojamas. Planuojama likvidaciją bei įmonės išregistravimą iš juridinio registro baigti iki 2008 m. gegužės 1 d.

AB „Žemaitijos pienas“ turi 7 savo filialus įvairiuose Lietuvos miestuose:

1. Vilniaus filialas, Algirdo g. 40 / 13, Vilnius;
2. Kauno filialas, Kėdainių g. 8A, Kaunas;
3. Anykščių filialas, Vilties g. 4A, Anykščiai;
4. Alytaus filialas, Putinių g. 23, Alytus;
5. Klaipėdos filialas, Šilutės plentas 33, Klaipėda;
6. Panevėžio filialas, J. Janonio g. 9, Panevėžys;
7. Telšių filialas, Sedos g. 35, Telšiai.

AB „Žemaitijos pienas“ pieno supirkimui turi 2 punktus:

1. Laukuvos pieninė, Šilalės g. 35, Laukuva, Šilalės raj.;
2. Plungės pieninė, Dariaus ir Girėno g. 8, Plungė.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“, įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva
2007 M. GRUPĖS IR BENDROVĖS METINIS PRANEŠIMAS

2006 m. kovo 9 d. bendrovė su Nacionaline mokėjimų agentūra prie Žemės ūkio ministerijos pasirašė sutartį, susijusią su Bendrovės modernizacijos projektu. Pagal šią sutartį Bendrovės projektui turėjo būti suteikta 3,4 mln. litų parama. Bendra projekto vertė 8 mln. litų. 2007 m. sausio mėn. AB „Žemaitijos pienas“ iš bendrojo finansavimo Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir nuosavomis lėšomis, įgyvendino projektą „AB „Žemaitijos pienas“ gamybinių linijų modernizavimas“ antrąjį etapą. Per du projekto etapus modernizuotas grietinės fasavimas – nuo šiol vartotojas galės įsigyti norimo kiekio produktų. Įsigijus įrangą kefyrai atšaldyti prieš fasuojant, pagerinta produkto kokybė. Planuojami pardavimai, prieš perkant įrangą, pasiteisino. Modernizuotos ir pieno priėmimo bei grietinės gamybos linijos, įsigyta varškės maišyklė bei sraigtinis oro kompresorius. Įmonėje įgyvendintas katilinės automatizavimas bei kompiuterizuotų darbo vietų sukūrimas, sumontuoti nauji sviesto, sūrio bei sausų pieno produktų fasavimo įrenginiai. Veiklos buvo pasirinktos atsižvelgiant į įmonės poreikius, ilgą laiką detalai analizavus teikiamus pasiūlymus ir koreguojant besiformuojančią firmos plėtimosi viziją. Šio projekto lėšos yra pilnai įsisavintos.

AB „Žemaitijos pienas“ sudarytos sąlygos gamybos plėtrai, kokybiškesnės produkcijos gamybai bei pagerintos darbo sąlygos.

2006 m. kovo 9 d. Bendrovė su LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija pasirašė sutartį dėl paramos skyrimo projektui „AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų bendrųjų gebėjimų ir įgūdžių ugdymas“. Pagal šią sutartį bus suteikta iki 810,5 tūkst. litų parama. Visa projekto išlaidų suma 1.365,4 tūkst. litų, per 2006 m. įsisavinta 39,5 tūkst. litų arba 2,9%, per 2007 m. įsisavinta 720,1 tūkst. litų, arba 53%. Bendrai per 2006 m. ir 2007 m. įmonė įsisavino 759,7 tūkst. litų arba 55,7%. Šis projektas galutinai bus įgyvendintas iki 2008 m. gegužės mėn.

AB „Žemaitijos pienas“ ilgalaikiai tikslai – tapti stipria, techniškai modernia, patikima, patrauklia investitoriams bendrove; savo gamybos produktams susikurti pelningą rinką Europos Sąjungoje ir Pabaltijyje; išlaikyti aukščiausią lygį produktų kokybės; pilnai išnaudoti esamus gamybinius pajėgumus; sistemingai kaupti intelektualinį kapitalą.

Bendrovės pagrindiniai einamieji tikslai:

- pirkti pieną rinkos sąlygomis, bet ne brangiau negu žaliavinį pieną Lietuvoje perka kiti rinkos dalyviai;
- išlaikyti turimą pieno gamintojų skaičių ir supirkti pieno nors 5% daugiau negu bus 2008 m. vidutinis pieno gamybos augimo vidurkis;
- pardavimus didinti Bendrovei palankiomis kainomis. Koncentruotis ties pagrindiniu stipriausių produktų krepšeliu bei išlaikyti ne mažesnę kaip 20% vidaus rinkos dalį. Eksporto rinkose orientuotis į aukštesnės pridėtinės vertės produkcijos pardavimus;
- stiprinti rinkodaros funkciją bei Bendrovės vardą;
- kuo sėkmingiau užbaigti informacinės kompiuterinės sistemos diegimą visose grupės įmonėse; įdiegti planavimo – biudžetavimo sistemą;
- mažinti gamybos sąnaudas ir produktų savikainą;
- kaip galima greičiau atsisakyti ekonomiškai nenaudingos gamybos;
- mažinti paskirstymo išlaidas;
- darbuotojus skatinti tik už galutinį rezultatą ir už prisiimtų planų vykdymą.

Ataskaita apsvaistyta ir patvirtinta AB „Žemaitijos pienas“ valdybos posėdyje.

Algirdas Pažemeckas
Valdybos pirmininkas

Balansai

		Grupė		Bendrovė	
	Pastabos	2007 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Ilgalaikis nematerialusis turtas		571	518	571	517
Ilgalaikis materialusis turtas	4	50.751	46.833	50.450	44.280
Investicinis turtas	5	4.857	5.307	4.857	6.921
Investicijos, skirtos parduoti		14	14	14	14
Investicijos į dukterines įmones	1	-	-	1.000	1.000
Ilgalaikės gautinos sumos	6	2.191	1.906	2.191	1.906
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	21	653	298	653	298
Ilgalaikio turto iš viso		59.037	54.876	59.736	54.936
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	7	46.289	39.077	46.287	39.076
Išankstiniai apmokėjimai		1.342	859	1.336	859
Iš pirkėjų gautinos sumos	8	26.882	31.549	26.880	31.549
Iš dukterinių įmonių gautinos sumos	26	-	-	20	-
Iš kitų susijusių šalių gautinos sumos	26	12.563	15.378	12.537	15.378
Kitos gautinos sumos	9	6.717	5.544	6.652	5.496
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	13.053	14.534	12.423	14.140
Trumpalaikio turto iš viso		106.846	106.941	106.135	106.498
Turto iš viso		165.883	161.817	165.871	161.434

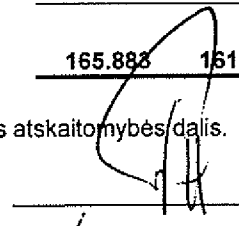
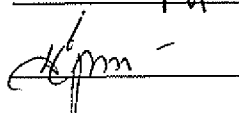
(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Balansai (tęsinys)

		Grupė		Bendrovė	
	Pastabos	2007 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.
[SIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS					
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams					
[statinis kapitalas	1, 11	48.375	48.375	48.375	48.375
Privalomasis rezervas	11	4.838	4.838	4.838	4.838
Nepaskirstytasis pelnas		42.942	19.400	42.660	19.380
		96.155	72.613	95.873	72.593
Mažumos dalis		1.037	1.037	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		97.192	73.650	95.873	72.593
Ilgalaikiai [sipareigojimai]					
Gauta parama	12	2.999	2.073	2.966	1.724
Ilgalaikės paskolos	13	20.631	23.173	20.631	23.173
Lizingo (finansinės nuomos) [sipareigojimai]	14	5.553	4.599	5.553	4.599
Kiti ilgalaikiai [sipareigojimai]		-	124	-	124
Ilgalaikių [sipareigojimų iš viso]		29.183	29.969	29.150	29.620
Trumpalaikiai [sipareigojimai]					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	13	2.899	22.913	2.899	22.913
Ilgalaikių lizingo (finansinės nuomos) [sipareigojimų einamųjų metų dalis	14	2.316	1.727	2.316	1.727
Prekybos skolos	16	21.703	22.536	20.706	21.763
Dukterinėms įmonėms mokėtinos sumos	26	-	-	2.818	4.387
Kitoms susijusioms šalims mokėtinos sumos	26	2.960	6.856	2.946	4.739
Mokėtinas pelno mokestis		4.648	763	4.644	738
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos	17	4.982	3.403	4.519	2.954
Trumpalaikių [sipareigojimų iš viso]		39.508	58.198	40.848	59.221
[sipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso]		165.883	161.817	165.871	161.434

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

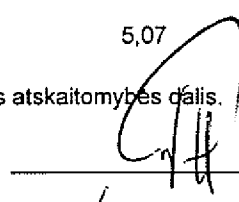
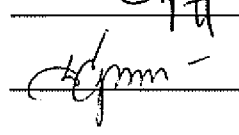
Generalinis direktorius	Algirdas Pažemeckas		2008 m. vasario 28 d.
Vyriausioji finansininkė	Dalia Gecienė		2008 m. vasario 28 d.

Pelno (nuostolių) ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Pardavimo pajamos	3	464.226	383.258	464.287	383.240
Pardavimo savikaina		(362.030)	(310.818)	(362.650)	(311.303)
Bendrasis pelnas		102.196	72.440	101.637	71.937
Veiklos sąnaudos	18	(75.690)	(61.897)	(75.423)	(61.856)
Kitos veiklos pajamos (sąnaudos) – grynasis rezultatas	19	5.956	7.610	5.967	7.701
Veiklos pelnas		32.462	18.153	32.181	17.782
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	20	830	378	828	377
Finansinės ir investicinės veiklos (sąnaudos)	20	(2.725)	(2.385)	(2.717)	(2.362)
Pelnas prieš apmokestinimą		30.567	16.146	30.292	15.797
Pelno mokestis	21	(6.057)	(3.246)	(6.044)	(3.213)
Grynasis pelnas		24.510	12.900	24.248	12.584
Priskirtinas:					
Bendrovės akcininkams		24.510	12.900	24.248	12.584

Pelnas ir sąlyginis pelnas vienai akcijai, litais 22 5,07 2,67

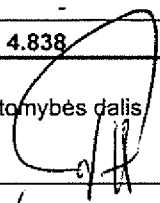
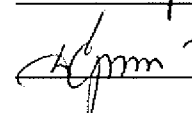
Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius	Algirdas Pažemeckas		2008 m. vasario 28 d.
Vyriausioji finansininkė	Dalia Gecienė		2008 m. vasario 28 d.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos (tęsinys)

Bendrovė	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2005 m. gruodžio 31 d. likutis		48.375	3.700	10.837	62.912
Patvirtinti dividendai	23	-	-	(2.903)	(2.903)
Pervesta į privalomąjį rezervą	11	-	1.138	(1.138)	-
Grynasis metų pelnas		-	-	12.584	12.584
2006 m. gruodžio 31 d. likutis		48.375	4.838	19.380	72.593
Patvirtinti dividendai	23	-	-	(968)	(968)
Grynasis metų pelnas		-	-	24.248	24.248
2007 m. gruodžio 31 d. likutis		48.375	4.838	42.660	95.873

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Algirdas Pažemeckas</u>		<u>2008 m. vasario 28 d.</u>
<u>Vyriausioji finansininkė</u>	<u>Dalia Gecienė</u>		<u>2008 m. vasario 28 d.</u>

Pinigų srautų ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas		24.510	12.900	24.248	12.584
Nepiniginų sąnaudų (pajamų) atstatymas:					
Nusidėvėjimas ir amortizacija		16.676	14.674	16.038	14.026
Gautos paramos amortizacija		(2.509)	(1.868)	(2.193)	(1.553)
(Pelnas) iš ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimo ir nurašymo		(211)	(502)	(187)	(502)
Gautinų sumų vertės sumažėjimas		(58)	(99)	(58)	(99)
Pelno mokesčio sąnaudos		6.412	3.246	6.399	3.213
Atsargų realizacinės vertės pokytis		1.764	-	1.795	-
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas	20	1.895	2.007	1.889	1.985
Kitos nepiniginės sąnaudos (pajamos)		1.210	(201)	1.179	(179)
		49.689	30.157	49.110	29.475
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas		(8.976)	9.531	(9.006)	9.525
Iš pirkėjų, iš susijusių šalių ir iš dukterinių įmonių gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		7.540	(15.822)	7.548	(15.457)
Išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		(482)	400	(477)	398
Kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(1.886)	3.144	(1.869)	3.177
Prekybos skolų, susijusioms ir dukterinėms įmonėms mokėtinų sumų (sumažėjimas) padidėjimas		(5.860)	1.791	(5.550)	1.985
(Sumokėtas) pelno mokestis		-	(2.948)	-	(2.927)
Kitų trumpalaikių įsipareigojimų (sumažėjimas) padidėjimas		(2.690)	100	(2.631)	234
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		37.335	26.353	37.125	26.410
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(14.171)	(11.415)	(14.195)	(11.412)
Ilgalaikio materialiojo turto perleidimas		705	3.449	704	3.424
Paskolų susigrąžinimas		4.174	3.753	4.174	3.753
Paskolų (išdavimas)		(4.459)	(3.116)	(4.459)	(3.116)
Gautos palūkanos		357	333	356	332
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		(13.394)	(6.996)	(13.420)	(7.019)

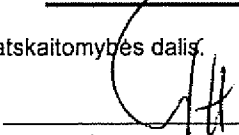
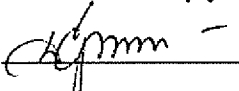
(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

Pinigų srautų ataskaitos (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Finansinės veiklos pinigų srautai				
Dividendų (išmokėjimas)	(968)	(2.903)	(968)	(2.903)
Gauta parama	3.435	-	3.435	-
Paskolų gavimas	6.219	-	6.219	-
Paskolų (grąžinimas)	(28.787)	(10.744)	(28.787)	(10.744)
Lizingo (finansinės nuomos) (mokėjimai)	(3.133)	(1.971)	(3.133)	(1.971)
(Sumokėtos) palūkanos	(2.188)	(2.302)	(2.188)	(2.285)
Grynėji finansinės veiklos pinigų srautai	(25.422)	(17.920)	(25.422)	(17.903)
 Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas	 (1.481)	 1.437	 (1.717)	 1.488
 Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	 14.534	 13.097	 14.140	 12.652
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	13.053	14.534	12.423	14.140

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šios finansinės atskaitomybės dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Algirdas Pažemeckas</u>		<u>2008 m. vasario 28 d.</u>
<u>Vyriausioji finansininkė</u>	<u>Dalia Gecienė</u>		<u>2008 m. vasario 28 d.</u>

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas**1 Bendroji informacija**

AB „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra:

Sedos g. 35,
Telšiai,
Lietuva.

Bendrovė gamina pieno produktus ir parduoda juos Lietuvos ir užsienio rinkose. Bendrovė turi keletą didmeninės prekybos padalinių su sandėliais ir transportavimo priemonėmis didžiausiuose Lietuvos miestuose. Bendrovė pradėjo veiklą 1984 m. Bendrovės akcijomis prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamajame sąraše.

2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 48.375 tūkst. litų, kurį sudarė 4.837.500 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 10 litų. 2008 m. vasario 8 d. specialaus akcininkų susirinkimo metu buvo nuspręsta pakeisti nominalią Bendrovės akcijų nominalią vertę nuo 10 litų iki 1 lito už akciją, atitinkamai akcininkams vietoj vienos akcijos suteikti 10 akcijų. Visos akcijos yra išleistos, pasirašytos ir apmokėtos. 2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. Bendrovės dukterinės įmonės Bendrovės akcijų neturėjo, Bendrovė taip pat neturėjo savų akcijų.

Didžiausias AB „Žemaitijos pienas“ akcininkas yra Bendrovės generalinis direktorius p. Algirdas Pažemeckas. 2007 m. gruodžio 31 d. p. Algirdas Pažemeckas valdė 40,74 proc. įregistruoto įstatinio kapitalo (2006 m. gruodžio 31 d. – 40,74 proc.). „Skandinaviska Enskilda Banken“ (investicinis fondas) klientai 2007 m. gruodžio 31 d. turėjo 7,99 proc. akcijų (2006 m. gruodžio 31 d. – 11,10 proc.), susijusi šalis AB „Žemaitijos pieno investicija“ Grupė (26 pastaba) – 10,18 proc. akcijų (8,14 proc. – 2006 m. gruodžio 31 d.) ir p. Ona Šunokienė – 3,83 proc. akcijų (2006 m. gruodžio 31 d. – 5,87 proc.). Nėra informacijos, ar koks kitas akcininkas valdo daugiau kaip 5 proc. įstatinio kapitalo.

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus metinę ataskaitą, įskaitant ir finansinę atskaitomybę, paruoštą Bendrovės vadovybės, tvirtina metinis Visuotinis akcininkų susirinkimas. Akcininkai turi teisę arba patvirtinti metinę ataskaitą, arba nepatvirtinti jos ir reikalauti naujos metinės ataskaitos parengimo.

2007 m. gruodžio 31 d. Grupę sudarė AB „Žemaitijos pienas“ ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė):

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis	Konsoliduota dalis	Investicijos dydis (įsigijimo savikaina)	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	Nuosavas kapitalas	Pagrindinė veikla
AB „Telšių autoservisas“	Mažeikių g. 4, Telšiai, Lietuva	37,49%	100%	393	(76)	(33)	Transporto priemonių remontas
UAB „Žemaitijos pieno žaliava“	Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva	100,00%	100%	1.000	(9)	718	Pieno surinkimo paslaugos
ŽŪK „Tarpučių pienas“	Klaipėdos g. 3, Šilutė, Lietuva	10,08%	100%	50	24	482	Pieno surinkimo paslaugos
ŽŪK „Sodžiaus pienas“	Šilalės g. 35, Laukuva, Lietuva	15,09%	100%	105	(1)	1.305	Pieno surinkimo paslaugos

Remiantis Žemės ūkio bendrovių įstatymu, bendrovių nuosavybė yra nustatoma pagal pardavimų su tam tikra bendrove procentinį santykį, todėl ŽŪK „Tarpučių pienas“ ir ŽŪK „Sodžiaus pienas“ yra laikomos dukterinėmis įmonėmis, nes jų pardavimai Bendrovei sudaro beveik 100 proc. ir bendrovė turi lemiamą kontrolę, nors ir valdo mažiau nei 50 proc. akcijų. AB „Telšių autoservisas“ yra laikoma dukterine įmone, nes Bendrovė kontroliuoja šios įmonės veiklą, nors ir valdo mažiau nei 50 proc. akcijų. AB „Telšių autoservisas“ ir UAB „Žemaitijos pieno žaliava“ 2007 m. ir 2006 m. veiklos nevykdė. Nuosavybės pasiskirstymas Grupėje ir santykis konsolidacijoje nesiskiria nuo praėjusių metų.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

1 Bendroji informacija (tęsinys)

2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės darbuotojų skaičius buvo 1.762 (2006 m. gruodžio 31 d. – 1.799). 2007 m. gruodžio 31 d. Grupės darbuotojų skaičius buvo 1.875 (2006 m. gruodžio 31 d. – 1.941).

Verslo pertvarkymas

Iki 2006 m. balandžio mėn. Bendrovė valdė mažmeninės prekybos tinklą, kuris vykdė Bendrovės produktų mažmeninę prekybą. Nuo 2006 m. balandžio mėn. mažmeninės prekybos paslaugos buvo perleistos susijusiai šaliai UAB „Žemaitijos prekyba“, AB „Žemaitijos pieno investicija“ grupės įmonei. 2006 m. 1.854 tūkst. litų mažmeninės prekybos atsargų ir dalis ilgalaikio materialiojo turto, kurio likutinė vertė yra 968 tūkst. litų, buvo parduota UAB „Žemaitijos prekyba“ atitinkamai už 1.854 tūkst. litų ir 1.031 tūkst. litų.

Iki 2006 m. balandžio mėn. Bendrovė pirkė sūrio gamybos paslaugas iš susijusios šalies ABF „Šilutės Rambynas“. Nuo 2006 m. balandžio mėn. dėl pasikeitusio sandorių pobūdžio Bendrovė parduoda pieną ir įsigyja pagamintą produkciją iš ABF „Šilutės Rambynas“.

Iki 2007 m. birželio mėn. Bendrovė pirkė ledų gamybos paslaugas iš susijusios šalies AB „Klaipėdos pienas“. Nuo 2007 m. birželio mėn. dėl pasikeitusio sandorių pobūdžio Bendrovė įsigyja pagamintą produkciją iš AB „Klaipėdos pienas“.

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Grupės ir Bendrovės 2007 m. finansinę atskaitomybę, yra šie:

2.1. Finansinės atskaitomybės pagrindas

Ši finansinė atskaitomybė yra parengta pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos sąjungoje (toliau – ES).

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir TFAAK (IFRIC) išaiškinimų taikymas

Šiais ataskaitiniais metais Grupė pritaikė šiuos naujus ir pakeistus TFAS ir TFAAK (Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komitetas) išaiškinimus. Toliau išvardintų standartų pasikeitimų ir išaiškinimų pritaikymas neturėjo įtakos Grupės finansinei atskaitomybei, tačiau jie sąlygojo papildomų atskleidimų aiškinamajame rašte atsiradimą:

- 7 TFAS „Finansinės priemonės: atskleidimas“.
- 1 TAS pakeitimas „Kapitalo atskleidimai“.
- 7 TFAAK „Finansinės atskaitomybės tikslinimas pagal TAS 29 „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“.
- 8 TFAAK „2 TFAS apimtis“.
- 9 TFAAK „Įterptinių išvestinių finansinių priemonių pakartotinis įvertinimas“.
- 10 TFAAK „Tarpinė finansinė atskaitomybė ir vertės sumažėjimas“.

Reikšmingiausia pakeitimų įtaka yra tokia:

7 TFAS „Finansinės priemonės: atskleidimas“. Šis standartas reikalauja atskleisti informaciją, kuri leistų finansinės atskaitomybės vartotojams įvertinti Grupės finansinių priemonių reikšmingumą ir su jomis susijusios rizikos pobūdį bei mastą. Nauji atskleidimai yra įtraukti visoje finansinėje atskaitomybėje. Palyginamoji informacija buvo peržiūrėta, kur reikalinga, nors papildomi atskleidimai ir neturėjo įtakos Bendrovės finansinei būklei ar finansiniams veiklos rezultatams.

7 TFAAK „Finansinės atskaitomybės tikslinimas pagal TAS 29. Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“. Šis išaiškinimas pateikia nuorodas, kaip pritaikyti 29 TAS reikalavimus tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai bendrovė nustato, kad hiperinfliacija daro įtaką jos funkcinės valiutos ekonomikai, nors ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais toje ekonomikoje hiperinfliacijos nebuvo. Šis išaiškinimas neturėjo įtakos Grupės finansinei atskaitomybei.

1 TAS „Finansinės atskaitomybės parengimas“. Šis pakeitimas reikalauja atskleisti papildomą informaciją, kuri leistų finansinės atskaitomybės vartotojams įvertinti Grupės kapitalo valdymo tikslus, politiką bei priemones jam valdyti. Ši nauja informacija yra atskleista 24 pastaboje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1 Finansinės atskaitomybės pagrindas (tęsinys)

8 TFAAK „2 TFAS apimtis“. Šis išaiškinimas reikalauja, kad 2 TFAS būtų taikomas bet kokiems susitarimams, kai Bendrovė negali konkrečiai nustatyti kai kurių arba visų gautų prekių, o ypač kai išleidžiamų nuosavybės priemonių kaina yra žemesnė nei jų tikroji vertė. Kadangi nuosavybės vertybiniai popieriai darbuotojams nėra išleidžiami, išaiškinimas neturėjo įtakos Grupės finansinei atskaitomybei.

9 TFAAK „Įterptinių išvestinių finansinių priemonių pakartotinis įvertinimas“. Šis išaiškinimas nustato, kad įterptinės išvestinės priemonės egzistavimo nustatymo data yra ta, kai bendrovė tampa sandorio šalimi, ir pakartotinis nustatymas atliekamas tik tada, kai sudarytas sandoris yra pakeičiamas tiek, kad reikšmingai pasikeičia jo pinigų srautai. Šis išaiškinimas neturėjo įtakos Grupės finansinei atskaitomybei.

10 TFAAK „Tarpinė finansinė atskaitomybė ir vertės sumažėjimas“. Grupė pritaikė TFAAK išaiškinimą nuo 2007 m. sausio 1 d. Šis išaiškinimas apibrėžia, kad Bendrovė negali atstatyti ankstesniais tarpiniais laikotarpiais apskaityto vertės sumažėjimo, susijusio su prestižu ar investicijomis, tiek į nuosavybės instrumentus tiek į finansinį turtą, apskaitoma įsigijimo savikaina. Kadangi Grupė neatstatė jokio anksčiau pripažinto vertės sumažėjimo, šis išaiškinimas neturėjo įtakos Grupės finansinei būklei ar veiklos rezultatams.

Grupė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK (IFRIC) išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti, bet dar neįsigalioję:

- 2 TFAS „Išmokos akcijomis“ – teisės į išmokas sąlygos ir jų atšaukimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais). Standartas apibrėžia teisės į išmokas sąlygą kaip sąlygą, apimančią tiesioginį ar netiesioginį reikalavimą teikti paslaugas. Bet kurios kitos sąlygos, į kurias reikia atsižvelgti nustatant nuosavybės instrumentų tikrąją vertę, nėra nustatančios teisę į išmokas. Jei teisė į išmokas prarandama, nes yra nesilaikoma kitų nei nustatančių teisę į išmokas sąlygų, jei tai yra kurios nors iš šalių valioje, tai turėtų būti apskaitoma kaip teisės į išmokas praradimas. Grupė neturi sudariusi jokių išmokų akcijomis planų, todėl šis TFAS neturės reikšmingos įtakos Grupės apskaitai.
- 3R TFAS „Verslo junginiai“ ir 27R TAS „Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais). 3R TFAS pateikia daug verslo jungimų apskaitos pakeitimų, kurie turės įtakos pripažįstamo prestižo dydžiui, laikotarpio, kuriuo įvyksta įsigijimas, rezultatui bei būsimų laikotarpių rezultatams. 27R TAS reikalauja, kad nuosavybės dukterinėje įmonėje dalies pasikeitimas būtų apskaitomas nuosavame kapitale. Todėl toks pokytis neturės įtakos prestižui ir iš tokio sandorio nebus apskaitomas nei pelnas, nei nuostoliai. Be to, pataisytas standartas keičia dukterinės įmonės patirtų nuostolių ir dukterinės įmonės kontrolės praradimo apskaitą. 3R TFAS ir 27R TAS pakeitimai taikomi būsimais laikotarpiais ir turės įtakos būsimiems įsigijimams ir sandoriams su mažumos dalimi.
- 8 TFAS „Veiklos segmentai“ (įsigalios ne anksčiau kaip nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais). Šis standartas reikalauja atskleisti informaciją apie bendrovės veiklos segmentus, prekes ir paslaugas bei geografinius regionus, kuriuose dirba bendrovė, taip pat jos pagrindinius klientus. 8 TFAS pakeičia 14 TAS „Segmentai“.
- 1 TAS „Finansinės atskaitomybės parengimas“ – pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne vėliau nei bus priimti ES). 1 TAS buvo pakeistas, siekiant padidinti informacijos, pateikiamos finansinėje atskaitomybėje, naudą. Pakeitimas apima įvairius pokyčius, tarp jų: naujų sąvokų įvedimą, pakeistą nuosavo kapitalo sandorių atskleidimą ir naujos, visaapimančios pelno (nuostolių) ataskaitos įvedimą. Taip pat pakeisti reikalavimai, susiję su finansinės atskaitomybės pateikimu esant restrospektyviems pataisymams.
- 23 TAS „Skolinimosi išlaidos“ – pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne vėliau nei bus priimti ES). Pakeistas standartas panaikina galimybę iš karto pripažinti skolinimosi išlaidas sąnaudomis ir reikalauja skolinimosi išlaidas kapitalizuoti, jei jos yra tiesiogiai priskirtinos standarto nuostatas atitinkančio turto įsigijimui, statybai ar gamybai. Pagal standarto pereinamąsias nuostatas Grupė šį standartą pritaikys perspektyviai. Atitinkamai, skolinimosi išlaidos, patirtos po 2009 m. sausio 1 d., bus pridėamos prie turto, kuris bus pradėtas statyti / gaminti po 2009 m. sausio 1 d., vertės. Jokie pakeitimai nebus daromi dėl tų skolinimosi išlaidų, kurios buvo patirtos ir sąnaudose apskaitytos iki minėtos datos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1. Finansinės atskaitomybės pagrindas (tęsinys)

- 27 TAS „Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė“ – pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne vėliau nei bus priimti ES). Pakeistas standartas reikalauja, kad nuosavybės intereso į dukterinę įmonę pokyčiai būtų apskaitomi kaip nuosavo kapitalo sandoriai. Taip pat buvo pakeista dukterinės įmonės patiriamų nuostolių apskaita: tokie nuostoliai bus paskirstomi tarp kontroliuojančių ir nekontroliuojančių interesų, netgi tokiu atveju, kai nuostoliai viršija nekontroliuojančiojo intereso nuosavybės investiciją į dukterinę įmonę. Praradus dukterinės įmonės kontrolę, bet koks likęs nuosavybės interesas bus įvertintas tikrąja verte ir turės įtakos perleidimo pelnui ar nuostoliams. Be to, pakeistas standartas pateikia daugiau paaiškinimų apie tai, kada sudėtiniai / kartotiniai sandoriai turėtų būti apskaitomi kaip vienas sandoris. Šie svarbiausi standarto pasikeitimai pateikti standarto pakeitime bus taikomi perspektyviai, išskyrus sudėtinis / kartotinius sandorius, kurie buvo apskaityti kaip vienas sandoris – tokie sandoriai turės būti įvertinti retrospektyviai.
- 32 TAS ir 1 TAS pakeitimai „Pasirinkimo parduoti finansiniai instrumentai“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais). 32 TAS pakeitimas reikalauja tam tikrus pasirinkimo parduoti finansinius instrumentus ir obligacijas, atsirandančias likvidavimo metu, klasifikuoti kaip nuosavo kapitalo elementą, jei jie atitinka tam tikrus kriterijus. 1 TAS pakeitimas reikalauja tam tikro informacijos pateikimo susijusio su šių instrumentų priskirimu nuosavam kapitalui. Grupė nesitiki, kad šie pakeitimai turės įtakos Grupės finansinei atskaitomybei.
- 3 TFAS „Verslo jungimai“ – pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne vėliau nei bus priimti ES). 3 TFAS apimtis buvo pakeista siekiant įtraukti abipusiškai naudingų bendrovių susijungimus bei susijungimus be atsiskaitymo (dvigubai listinguojamos akcijos). Taip pat yra daug pasikeitimų verslo jungimų apskaitoje, kurie turės įtakos prestižo pripažinimui, įsigijimo laikotarpio rezultatams, bei būsimoms pajamoms. Pagal pereinamąsias standarto nuostatas Grupė pakeitimus pritaikys perspektyviai, todėl turtas ir įsipareigojimai, atsirandantys dėl verslo jungimų, įvykdytų iki pakeisto standarto pritaikymo datos, nebus keičiami.
- 11 TFAAK „2 TFAS – Grupė ir nuosavų akcijų sandoriai“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. kovo 1 d. prasidedančiais metais, bet ne vėliau nei bus priimti ES). Šis išaiškinimas nurodo, kaip atskirti sandorius, kuriuose atsiskaitoma nuosavybės vertybiniais popieriais, nuo tų, kuriuose atsiskaitoma pinigais, taip pat nurodo, kaip apskaityti akcijomis išreikštų mokėjimų susitarimus, kuriuose dalyvauja dvi ar daugiau tos pačios grupės bendrovių, atskirose tos grupės bendrovių finansinėse atskaitomybėse.
- 12 TFAAK „Paslaugų koncesijų sutartys“ (įsigalioja nuo ar po 2008 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne vėliau nei bus priimti ES). Šis išaiškinimas nurodo, kaip paslaugų koncesijų valdytojai turėtų taikyti galiojančius Tarptautinius finansinius atskaitomybės standartus teisių ir įsipareigojimų, prisiimamų pagal paslaugų koncesijų sutartis, apskaitymui.
- 13 TFAAK „Klientų lojalumo programos“ (įsigalioja nuo ar po 2008 m. liepos 1 d. prasidedančiais metais, bet ne vėliau nei bus priimti ES). Šis išaiškinimas reikalauja suteiktą klientų lojalumo atlygį apskaityti kaip atskirą pardavimų sandorio, kurio metu atlygis suteikiamas, komponentą, todėl dalis gauto atlygio tikrosios vertės yra priskiriama lojalumo programai ir pripažįstama pajamomis per laikotarpį, per kurį lojalumo nauda yra gaunama.
- 14 TFAAK 19 TAS „Nustatytų išmokų turto apribojimas, minimalaus finansavimo reikalavimai ir jų sąveika“ (įsigaliojantis metiniams laikotarpiams nuo 2008 sausio 1 d., bet ne vėliau nei bus priimti ES). Šis išaiškinimas apibrėžia grynojo turto, susijusio su nustatytų pensijų išmokų planu, pripažinimo sąlygas.

Grupė tikisi, kad aukščiau išvardintų pasikeitimų pritaikymas neturės reikšmingos įtakos Grupės finansinei atskaitomybei pradinio pritaikymo laikotarpiu, išskyrus 8 TFAS „Veiklos segmentai“, 1 TAS „Finansinės atskaitomybės parengimas“ – pakeitimas ir 23 TAS „Skolinimosi išlaidos“ – pakeitimas. Bendrovė pritaikys naujus standartus, kai jie įsigalios.

8 TFAS „Veiklos segmentai“

Šis standartas reikalauja atskleisti informaciją apie Grupės veiklos segmentus ir pakeičia reikalavimą nurodyti pirminį (verslo) ir antrinį (geografinį) bendrovės atskaitomybės segmentus. Grupė preliminariai įvertino, kad veiklos segmentai yra tokie patys kaip ir verslo segmentai, kurie buvo išskirti pagal TAS 14 „Segmentai“

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1. Finansinės atskaitomybės pagrindas (tęsinys)

1 TAS „Finansinės atskaitomybės parengimas“ – pakeitimas

Šis standartas nurodo naujus reikalavimus nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos parengimui ir pristato naują, visa apimančią pelno (nuostolių) ataskaitą, kuri apima visus pajamų ir išlaidų straipsnius, pripažintus pelno (nuostolių) ataskaitoje, bei „kitus pelną (nuostolius)“, ir reikalauja atskiro atskleidimo visų straipsnių, kurie buvo perkelti iš kitų pelno (nuostolių) į pelno (nuostolių) ataskaitą, o taip pat pelno mokesčio efekto, susijusio su kiekvienu kitu pelno (nuostolių) komponentu, atskleidimo. Tai pat yra pakeisti finansinės atskaitomybės pateikimo reikalavimai susiję su finansinės atskaitomybės retrospektyviu pataisymu bei įvesti nauji terminai, keičiantys „balansą“ į „finansinės būklės ataskaitą“ bei „pinigų srautų ataskaitą“ į „ataskaitą apie pinigų srautus“, tačiau šie nauji terminai nėra privalomi. Grupė vis dar vertina šių pasikeitimų įtaką.

23 TAS „Skolinimosi išlaidos“ – pakeitimas

Šiuo metu visos skolinimosi išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Pakeistas standartas reikalauja skolinimosi išlaidas kapitalizuoti, jei jos yra tiesiogiai priskirtinos standarto nuostatas atitinkančio turto įsigijimui, statybai ar gamybai. Pagal standarto pereinamąsias nuostatas Bendrovė šį standartą pritaikys perspektyviai. Kai Bendrovė pritaikys šį standartą, skolinimosi išlaidos, susijusios su atitinkamu/kvalifikuotu turtu bus kapitalizuotos.

2.2. Reikšmingi apskaitos sprendimai, įvertinimai ir prielaidos

Parengiant Grupės ir Bendrovės finansinę atskaitomybę, vadovybė turi priimti tam tikrus sprendimus, įvertinimus ir prielaidas, kurie įtakoja atskleidžiamas pajamų, išlaidų, turto ir įsipareigojimų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus ataskaitos parengimo dieną. Tačiau šių prielaidų ir įvertinimų neapibrėžtumas gali paveikti rezultatus, o tai gali pareikalauti turto ar įsipareigojimų balansinių sumų reikšmingo koregavimo ateityje.

Sprendimai

Taikant Grupės ir Bendrovės apskaitos politiką, vadovybė priėmė toliau pateiktus sprendimus, išskyrus tuos įvertinimus, kurie turi reikšmingiausią įtaką sumoms, pripažintoms finansinėje atskaitomybėje.

Veiklos nuomos įsipareigojimai – Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Grupė ir Bendrovė į savo investicinio turto portfelį įtraukė komercinio turto nuomą. Grupė ir Bendrovė, remiantis sutarčių terminų ir sąlygų įvertinimu, nustatė, kad ji turės visą reikšmingą riziką ir naudą, gautą nuosavybės teise į šį turtą ir todėl šias sutartis apskaito kaip veiklos nuomą.

Įvertinimai ir prielaidos

Pagrindinės ateities prielaidos ir kiti reikšmingi įvertinimo neapibrėžtumo šaltiniai balanso sudarymo dieną, kurie sukelia reikšmingą riziką ir tai gali pareikalauti turto ar įsipareigojimų balansinių sumų reikšmingo koregavimo kitais finansiniais metais, yra aptarti žemiau:

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Grupė ir Bendrovė įvertina, ar atskaitomybės sudarymo dieną nėra požymių, kad nefinansinis turtas gali būti nuvertėjęs. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas tikrinamas, kai yra požymių, jog balansinės sumos negali būti atstatytos. Kai yra atliekami naudojimo vertės skaičiavimai, vadovybė turi įvertinti tikėtinas būsimas pinigines įplaukas iš turto ar pinigų generuojančio vieneto ir pasirinkti tinkamą diskonto normą, skaičiuodama dabartinę piniginių įplaukų vertę.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.2. Reikšmingi apskaitos sprendimai, įvertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Finansinio turto, skirto parduoti, vertės sumažėjimas

Grupė ir Bendrovė klasifikuoja tam tikrą turtą kaip skirtą parduoti ir nuosavame kapitale pripažįsta jo judėjimus tikrąja verte. Kai tikroji vertė mažėja, vadovybė priima prielaidą dėl vertės mažėjimo, kad nustatytų, ar tai yra vertės sumažėjimas, kuris turėtų būti pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Grupės ir Bendrovės finansinėje atskaitomybėje 2007 m. gruodžio 31 d. ir 2006 m. gruodžio 31 d. nebuvo pripažinta vertės sumažėjimo nuostolių, susijusių su turtu, skirtu parduoti. Grupės ir Bendrovės turto, skirto parduoti, balansinė vertė 2007 m. buvo 14 tūkst. litų (2006 m. 14 tūkst. litų).

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas visiems nepanaudotiems mokestiniams nuostoliams tiek, kiek yra tikėtina gauti mokesčio pelno, kuriuo bus užskaityti nuostoliai. Reikšmingi vadovybės sprendimai yra reikalingi apibrėžti atidėtojo pelno mokesčio turto sumas, kurios gali būti pripažintos, remiantis tikėtiniu būsimųjų apmokestinamų pelnų laikotarpiu ir dydžiu ir būsimomis mokesčių planavimo strategijomis. Grupės finansinėje atskaitomybėje balansinė pripažintų mokestinių nuostolių vertė 2007 m. gruodžio 31 d. ir 2006 m. gruodžio 31 d. buvo nulis litų ir nepripažintų mokestinių nuostolių vertė 2007 m. gruodžio 31 d. buvo 7 tūkst. litų (2006 m. – 15 tūkst. litų). Papildoma informacija pateikta 21 pastaboje.

2.3. Finansinės atskaitomybės valiuta

Šioje finansinėje atskaitomybėje visos sumos yra apskaitytos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kiekvienai dienai nustato Lietuvos bankas.

2.4. Konsolidacijos principai

Grupės konsoliduota finansinė atskaitomybė apima AB „Žemaitijos pienas“ ir jos kontroliuojamas įmones. Paprastai įmonė yra kontroliuojama, kai Grupei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso daugiau nei 50 procentų balsavimo teises suteikiančio įstatinio kapitalo ir/ar kai ji gali kontroliuoti finansinę ir įprastinę veiklą ir taip gauti naudos iš šios įmonės veiklos.

Nuosavo kapitalo ir grynojo pelno dalis, priklausantys akcininkų mažumai, yra parodomi atskirai nuo Bendrovės akcininkams priskiriamos nuosavo kapitalo ir grynojo pelno dalies atitinkamai konsoliduotuose balansuose, nuosavo kapitalo sudėtyje bei konsoliduotose pelno (nuostolių) ataskaitose.

Įsigytoms įmonėms apskaityti taikomas pirkimo metodas.

Dukterinės įmonės yra pilnai konsoliduojamos nuo įsigijimo dienos, kai Grupė perima kontrolę, ir konsolidacija vykdoma iki tada kol ši kontrolė baigiasi.

Atskiroje Bendrovės finansinėje atskaitomybėje investicijos į dukterines įmones apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Vertės sumažėjimo nuostolių vertinimas yra atliekamas tuomet, kai atsiranda vertės sumažėjimo požymiai arba kai ankstesniais metais pripažintas vertės sumažėjimas nebeegzistuoja.

Visos kitos investicijos yra apskaitomos pagal 39 TAS „Finansiniai instrumentai: pripažinimas ir įvertinimas“, kaip plačiau paaiškinta 2.10 skyriuje „Finansinis turtas ir įsipareigojimai“.

Konsoliduojant eliminuojami visi įmonių tarpusavio sandoriai, likučiai bei nerealizuotas pelnas ir nuostoliai.

Konsoliduota finansinė atskaitomybė yra parengta taikant vienodus apskaitos principus panašioms sandoriams ir kitiems įvykiams panašiomis aplinkybėmis.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.5. Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Bendrovė ir Grupė neturi neapibrėžtą naudingo tarnavimo laiką turinčių nematerialiojo turto vienetų, todėl po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Nematerialaus turto amortizacijos sąnaudos yra įtrauktos į veiklos sąnaudas.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo kaštai yra kapitalizuojami ir pripažįstami nematerialiuoju ilgalaikiu turtu, jei šie kaštai nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga ir licencijos yra amortizuojamos per 3 metų laikotarpį.

Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

2.6. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo verte, į kurią neįeina kasdieninės priežiūros išlaidos, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigijimo vertė apima ilgalaikio materialiojo turto dalių pakeitimo išlaidas, kai jos patiriamos, jei šios išlaidos atitinka turto pripažinimo kriterijus. Kitos kasdienės išlaidos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai yra patiriamos.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius turto naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	20 - 40 metų
Mašinos ir įrengimai	5 metai
Transporto priemonės ir kita įranga	4 - 10 metų

Turto likutinės vertės, naudingo tarnavimo laikotarpiai ir nusidėvėjimo metodai yra peržiūrimi periodiškai ir, jei reikia, pakoreguojami.

Kai įvykiai ar aplinkos pokyčiai rodo, kad balansinė ilgalaikio materialiojo turto vertė gali būti neatgaunama, tikrinama, ar ši vertė nėra sumažėjusi.

Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas jį pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantis dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiamas į tų metų pelno (nuostolių) ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

2.7. Investicinis turtas

Grupės ir Bendrovės investicinį turtą sudaro žemė ir pastatai, kurie yra nuomojami ir uždirba nuomos pajamas, ir nėra naudojami Grupės ir Bendrovės pagrindinės veiklos tikslams. Investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, įtraukiant sandorio išlaidas, atėmus sukauptą nusidėvėjimą bei įvertintą vertės sumažėjimo nuostolių sumą.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per 20 – 40 metų naudingo tarnavimo laiką.

Perkelimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8. Atsargos

Atsargos apskaitomos žemesniaja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės, atėmus vertės sumažėjimą pasenusioms ir lėtai judančioms atsargoms. Grynoji realizacinė vertė yra pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas užbaigimo, rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Į pagamintos produkcijos ir nebaigtos gamybos savikainą įtraukiamos pastovios ir kintamos pridėtinės išlaidos, esant normalioms gamybos apimtims. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir indėliai einamosiose sąskaitose.

2.10. Finansinis turas ir finansiniai įsipareigojimai

Grupė ir Bendrovė pripažįsta finansinį turtą savo balansuose tada ir tik tada, kai Grupė ir Bendrovė tampa įsipareigojimo dalimi pagal sutartį.

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Grupė ir Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Grupė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria įmonė yra susijusi. Įmonės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas kaip pelnas arba nuostoliai.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.10 Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai (tęsinys)

Investicijos

Vadovaujantis 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo / pardavimo dieną. Iš pradžių investicijos yra apskaitomos įsigijimo verte, kuri yra lygi sumokėto atlyginimo tikrajai vertei, įtraukiant (išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje) sandorio sudarymo sąnaudas.

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, priskiriamas turtas, skirtas parduoti, t.y. turtas, kuris buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo, vertinant jį tikrąja verte kiekvieno balanso datą, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Finansinis turtas (kuris nėra išvestinė finansinė priemonė) su fiksuotais arba nustatyto būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Grupė / Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje amortizuojant iki išpirkimo termino laikomas investicijas, jas nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą.

Finansinis turtas, skirtas parduoti – tai finansinis turtas (kuris nėra išvestinė finansinė priemonė), nepriskiriamas nė vienai iš dviejų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, finansinėje atskaitomybėje apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ar nuostoliai, susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi nuosavo kapitalo straipsnyje (tikrosios vertės rezerve) tol, kol Bendrovė neparduos šio finansinio turto ar nepripažins jo vertės sumažėjimo. Tuomet sukauptas pelnas arba nuostoliai, anksčiau apskaityti nuosavame kapitale, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Gautinos sumos ir suteiktos paskolos

Paskolos ir gautinos sumos (kurios nėra išvestinė finansinė priemonė) yra finansinis turtas su fiksuotais arba nustatyto būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra apskaitomas amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje amortizuojant paskolas ir gautinas sumas, jas nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą.

Skolinimosi išlaidos

Skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Skolos

Skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio kaštus. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostolius.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.11. Lizingas (finansinė nuoma) ir veiklos nuoma

Sprendimas ar susitarimas yra (arba) apimantis nuomą, paremtą susitarimo pagrindu pradžios data ar kai susitarimo įvykdymas yra priklausomas nuo specifinio turto arba kai perduotas turtas, jo naudojimosi teisė yra perduodama pagal susitarimą.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Finansinės nuomos, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pereina Grupei ir Bendrovei, įmokos kapitalizuojamos nuomos pradžioje tikrąja nuomojamo turto verte arba minimalių finansinės nuomos įmokų dabartine verte, jei pastaroji yra mažesnė. Finansinės nuomos įmokos yra padalinamos tarp finansinių išlaidų ir nuomos įsipareigojimų mažinimo, kad pasiekti pastovią palūkanų normą pastovioje įsipareigojimų pusiausvyroje. Finansinės išlaidos yra įrašomos atspindint jas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kapitalizuojamas nuomos turtas yra nudėvimas per apytikslį naudingą laikotarpį, trumpesnį nei lizingo laikotarpis, jei nėra galimybės, kad Grupė ir Bendrovė išlaikys nuosavybės teisę iki nuomos galo.

Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip sąnaudos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda nepereina nuomininkui, yra laikoma veiklos nuoma. Pradinės tiesioginės išlaidos, patiriamos dėl nuomos derybų yra pridamos prie nuomojamo turto balansinės vertės ir yra pripažįstamos per nuomos laiką tokiom pačiom sąlygom kaip ir nuomos pajamos. Galimi nuompinigiai yra pripažįstami kaip pajamos tuo laiku, kai yra uždirbami.

Bendra nuomotojo suteikiamų lengvatų nauda yra pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip nuomos sąnaudų sumažėjimas per nuomos laikotarpį tiesiniu metodu.

2.12. Dotacijos

Dotacijos, gaunamos ilgalaikio turto forma arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šiai dotacijų grupei priskiriamas ir nemokamai gautas turtas. Bendrovė atskaityto/apskaityto dotacijas turto balansine verte. Dotacijos yra pripažįstamos kaip pajamos per visą turto nudėvėjimo laikotarpį, atitinkamai mažinant nudėvima dalimi.

Dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su sąnaudomis, pripažįstamos kaip pajamos per ataskaitinį laikotarpį reikalingą suderinti dotacijas su išlaidų sistetine baze, kuri turi kompensuotis.

Nepanaudotas dotacijos likutis rodomas balanso eilutėje „Gauta parama“.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.13. Pelno mokestis

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtą pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Standartinis pelno mokesčio tarifas Lietuvos Respublikoje yra 15 proc. Nuo 2006 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikoje įsigalioja LR laikinasis socialinio mokesčio įstatymas, kuris numato, kad, greta įmonių mokamo pelno mokesčio, 2006 m. sausio 1 d. prasidedančiais mokestiniais metais įmonės turi mokėti papildomą 4 proc. mokestį, apskaičiuotą vadovaujantis pelno mokesčio principais, o nuo 2007 m. sausio 1 d. – 3 proc. mokestį. Po 2007 m. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas išliks standartinis, t.y. 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami 5 metus, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 3 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami laikinųjų skirtumų įsipareigojimų metodu. Atidėtasis mokestis atspindi grynąją mokestinę įtaką dėl laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų vertės finansinės ir mokestinės atskaitomybės tikslais dėl turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiui, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, remiantis mokesčių tarifais, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti balanso datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas balanse tiek, kiek Grupės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje remiantis apmokestinamojo pelno prognozėmis. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėje atskaitomybėje.

2.14. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimai apskaitomi atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas.

Pajamos iš prekių pardavimų pripažįstamos pristačius prekes ir perdavus riziką bei prekių nuosavybės teikiamą naudą.

Konsoliduotoje pelno (nuostolių) ataskaitoje pardavimai tarp Grupės įmonių yra eliminuoti.

2.15. Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudų apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma, neįskaitant PVM. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą rinkos palūkanų norma.

2.16. Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo balanso dienai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai, išreikšti užsienio valiuta, perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.17. Segmentai

Verslo segmentu šioje finansinėje atskaitomybėje laikoma išskiriama Grupės ir Bendrovės sudedamoji dalis, dalyvaujanti gaminant atskirą produktą ar teikiant paslaugą arba grupę susijusių produktų ar paslaugų, kurios rizika ir pelnas skiriasi nuo kitų verslo segmentų.

Geografiniu segmentu šioje finansinėje atskaitomybėje laikoma išskiriama Grupės ir Bendrovės sudedamoji dalis, dalyvaujanti gaminant produktus ar teikiant paslaugas tam tikroje ekonominėje aplinkoje, kurios rizika ir pelnas skiriasi nuo kitų sudedamųjų dalių, veikiančių kitoje ekonominėje aplinkoje.

2.18. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto ir prestižo vertės sumažėjimas vertinamas kiekvienai balanso datai ir kai yra vertės sumažėjimo požymių.

Kai paaiškėja, kad Grupė ir Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar blogų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas turi būti apskaitytas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Vertės sumažėjimo nuostoliai, pripažįstami pelnu ar nuostoliais investicijoms, skirtoms parduoti, turto straipsnyje neturėtų būti apskaityti pelne ar nuostoliuose. Jeigu pastaruoju metu, skolos instrumentų/priemonių tikroji vertė, parodoma kaip skirta pardavimui, padidėjo, ir padidėjimas gali būti objektyviai susijęs su įvykiais, įvykusiais po to, kai vertės sumažėjimo nuostoliai buvo pripažinti pelnu ar nuostoliais, vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti parodyti/atstatyti pasikeitusia/atstatyta suma, pripažinta pelnu ar nuostoliais.

Kitas turtas

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas yra apskaitytas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.19. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėje atskaitomybėje. Jie yra aprašomi finansinėje atskaitomybėje, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėje atskaitomybėje nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėje atskaitomybėje tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.20. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį balanso sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėje atskaitomybėje yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

2 Apskaitos principai (tęsinys)**2.21. Garantijos**

Finansinės garantijos pirminio pripažinimo metu yra vertinamos tikrąja verte (gautos premijos suma) Kitų įsipareigojimų straipsnyje. Vėlesnio vertinimo metu Grupės įsipareigojimas yra vertinamas didesne iš amortizuotos premijos ir išlaidų, reikalingų padengti finansinius įsipareigojimus, atsirandančius dėl suteiktų garantijų, verte.

Bet koks įsipareigojimo padidėjimas, susijęs su garantijomis, pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitomas vertės sumažėjimo sąnaudose. Gauta premija yra pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje finansinėse pajamose tiesiniu būdu per visą garantijos laikotarpį.

Garantijos yra neatšaukiami užtikrinimai, kad Grupė atsiskaitys kliento vardu su trečiosiomis šalimis, kai jis negalės įvykdyti savo įsipareigojimų trečiosioms šalims.

2.22. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansinę atskaitomybę turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiskai tokio sudengimo reikalauja.

3 Informacija pagal segmentus

Valdymo tikslais Grupės ir Bendrovės veikla organizuojama kaip vienas pagrindinis segmentas – pieno produktų gamyba ir pardavimas (pirminis segmentas). Pardavimai pagal geografinius segmentus (antrinius segmentus) pateikiami žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Pardavimai				
Lietuva	217.876	206.253	217.937	206.235
Kitos Baltijos ir NVS šalys	121.971	89.108	121.971	89.108
Kitos Europos šalys	116.887	86.034	116.887	86.034
JAV	-	797	-	797
Kita	7.492	1.066	7.492	1.066
	<u>464.226</u>	<u>383.258</u>	<u>464.287</u>	<u>383.240</u>

Grupės ir Bendrovės investicijos, patirtos 2007 m. įsigyjant ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, sudarė atitinkamai 20.729 tūkst. litų ir 20.728 tūkst. litų (2006 m. – atitinkamai 21.396 tūkst. litų ir 21.391 tūkst. litų). Kadangi visas Grupės ir Bendrovės turtas yra Lietuvoje, visi įsigijimai yra susiję su Lietuvos geografiniu segmentu.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė:						
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	15.099	87.686	13.604	13.792	38	130.219
Išsigijimai	237	2.933	6.878	836	9.463	20.347
Parduotas arba nurašytas turtas	(253)	(1.414)	(502)	(3.267)	-	(5.436)
Perklasifikavimai	221	-	-	-	(221)	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	15.304	89.205	19.980	11.361	9.280	145.130
Sukauptas nusidėvėjimas:						
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	4.841	63.532	6.126	8.810	-	83.309
Nusidėvėjimas per metus	473	9.806	3.278	2.354	-	15.911
Parduotas arba nurašytas turtas	(98)	(1.262)	(395)	(3.086)	-	(4.841)
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	5.216	72.076	9.009	8.078	-	94.379
Vertės sumažėjimas:						
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	2	75	-	77
Per metus priskaičiuotas vertės sumažėjimas	-	-	(2)	(75)	-	(77)
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	-	-	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	10.088	17.129	10.971	3.283	9.280	50.751
2006 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	10.258	24.154	7.476	4.907	38	46.833

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Grupė	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė:						
2005 m. gruodžio 31 d. likutis	21.547	76.863	11.602	13.625	-	123.637
Išsigijimai	319	13.519	2.142	3.236	1.836	21.052
Parduotas arba nurašytas turtas	(838)	(2.027)	(204)	(2.920)	-	(5.989)
Perkėlimas į investicinį turtą	(8.481)	-	-	-	-	(8.481)
Perklasifikavimai	2.552	(669)	64	(149)	(1.798)	-
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	15.099	87.686	13.604	13.792	38	130.219
Sukauptas nusidėvėjimas:						
2005 m. gruodžio 31 d. likutis	6.703	56.577	3.797	8.024	-	75.101
Nusidėvėjimas per metus	759	8.663	2.437	2.218	-	14.077
Parduotas arba nurašytas turtas	(228)	(1.287)	(102)	(1.426)	-	(3.043)
Perkėlimas į investicinį turtą	(2.826)	-	-	-	-	(2.826)
Perklasifikavimai	433	(421)	(6)	(6)	-	-
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	4.841	63.532	6.126	8.810	-	83.309
Vertės sumažėjimas:						
2005 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	2	75	-	77
Per metus priskaičiuotas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	2	75	-	77
2006 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	10.258	24.154	7.476	4.907	38	46.833
2005 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	14.844	20.286	7.803	5.526	-	48.459

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė:						
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	12.290	86.146	13.569	11.924	38	123.967
Išsigijimai	236	2.933	6.878	836	9.463	20.346
Parduotas arba nurašytas turtas	(252)	(1.414)	(500)	(2.936)	-	(5.102)
Perkėlimas iš investicinio turto	2.361	-	-	-	-	2.361
Perklasifikavimai	221	-	-	-	(221)	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	14.856	87.665	19.947	9.824	9.280	141.572
Sukauptas nusidėvėjimas:						
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	3.975	62.296	6.093	7.323	-	79.687
Nusidėvėjimas per metus	378	9.503	3.278	2.047	-	15.206
Parduotas arba nurašytas turtas	(98)	(1.262)	(395)	(2.829)	-	(4.584)
Perkėlimas iš investicinio turto	813	-	-	-	-	813
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	5.068	70.537	8.976	6.541	-	91.122
2007 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	9.788	17.128	10.971	3.283	9.280	50.450
2006 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	8.315	23.850	7.476	4.601	38	44.280

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Bendrovė						
Išsigijimo vertė:						
2005 m. gruodžio 31 d. likutis	21.063	75.324	11.567	11.755	-	119.709
Išsigijimai	317	13.518	2.142	3.237	1.836	21.050
Parduotas arba nurašytas turtas	(799)	(2.027)	(204)	(2.920)	-	(5.950)
Perkėlimas iš investicinio turto	(10.842)	-	-	-	-	(10.842)
Perklasifikavimai	2.551	(669)	64	(148)	(1.798)	-
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	12.290	86.146	13.569	11.924	38	123.967
Sukauptas nusidėvėjimas:						
2005 m. gruodžio 31 d. likutis	6.605	55.645	3.764	6.842	-	72.856
Nusidėvėjimas per metus	646	8.357	2.437	1.913	-	13.353
Parduotas arba nurašytas turtas	(216)	(1.287)	(102)	(1.426)	-	(3.031)
Perkėlimas iš investicinio turto	(3.491)	-	-	-	-	(3.491)
Perklasifikavimai	431	(419)	(6)	(6)	-	-
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	3.975	62.296	6.093	7.323	-	79.687
2006 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	8.315	23.850	7.476	4.601	38	44.280
2005 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	14.458	19.679	7.803	4.913	-	46.853

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas 2007 m. atitinkamai sudaro 15.911 tūkst. litų ir 15.206 tūkst. litų (2006 m. atitinkamai 14.077 tūkst. litų ir 13.353 tūkst. litų). Tiek Grupės, tiek Bendrovės nusidėvėjimo sumos po 3.973 tūkst. litų 2007 m. (po 4.121 tūkst. litų 2006 m.) atitinkamai Grupės ir Bendrovės pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktos į veiklos sąnaudas. Likusios sumos yra įtrauktos į Grupės ir Bendrovės 2007 m. gamybos savikainą.

2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė buvo lygi 18.743 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. – 19.733 tūkst. litų), buvo įkeistas bankams kaip Bendrovės gautų paskolų užstatas. Susijusi šalis ABF „Šilutės Rambynas“ 2007 m. gruodžio 31 d. taip pat buvo įkeitusi ilgalaikį materialųjį turtą už Bendrovės gautas paskolas, kurio likutinė vertė buvo lygi 54 tūkst. litų (59 tūkst. litų 2006 m. gruodžio 31 d.) (13 pastaba). Susijusi šalis AB „Klaipėdos pienas“ 2006 m. gruodžio 31 d. buvo įkeitusi ilgalaikį materialųjį turtą už Bendrovės gautas paskolas lygų 3.430 tūkst. litų (13 pastaba).

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio išsigijimo vertė 2007 m. gruodžio 31 d. lygi 52.727 tūkst. litų, buvo visiškai nusidėvėjusi (2006 m. gruodžio 31 d. – 38.567 tūkst. litų), tačiau vis dar naudojama veikloje.

2006 m. Bendrovė atliko detalią mašinų ir įrengimų sąskaitos analizę, to pasekoje perklasifikavo turtą, tenkinantį statinių kriterijus, kurio likutinė vertė buvo lygi 459 tūkst. litų, į žemę, pastatus ir statinius.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Investicinis turtas

	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>
Išsigijimo vertė:		
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	8.481	10.842
Perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	(2.361)
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	8.481	8.481
Sukauptas nusidėvėjimas:		
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	3.174	3.921
Perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	(813)
Nusidėvėjimas per laikotarpį	450	516
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	3.624	3.624
2007 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	4.857	4.857
2006 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	5.307	6.921
	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>
Išsigijimo vertė:		
2005 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-
Perkėlimai iš ilgalaikio materialiojo turto	8.481	10.842
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	8.481	10.842
Sukauptas nusidėvėjimas:		
2005 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-
Perkėlimai iš ilgalaikio materialiojo turto	2.826	3.491
Nusidėvėjimas per laikotarpį	348	430
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	3.174	3.921
2006 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	5.307	6.921
2005 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	-	-

Investicinio turto tikroji vertė yra artima jos likutinei vertei.

Grupės pajamos iš investicinio turto nuomos 2007 m. buvo 450 tūkst. litų (2006 m. – 348 tūkst. litų). Bendrovės investicinio turto nuomos pajamos 2007 m. sudarė 516 tūkst. litų (2006 m. – 430 tūkst. litų). Nuomos pajamos Grupės ir Bendrovės pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktos į kitos veiklos pajamas (19 pastaba).

Investicinį turtą 2007 m. sudaro nuomojamas turtas ABF „Šilutės Rambynas“. Grupė ir Bendrovė pradėjo nuomoti turtą dėl pasikeitusio sandorių tarp susijusių šalių pobūdžio (1 pastaba).

Visos nuomos sutartys gali būti lengvai nutrauktos prieš kelis mėnesius apie tai pranešus nuomininkui arba nuomotojui.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

6 Ilgalaikės gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Išduotos ilgalaikės paskolos	2.191	1.906	2.191	1.906
	<u>2.191</u>	<u>1.906</u>	<u>2.191</u>	<u>1.906</u>

Ilgalaikių paskolų likutį sudaro paskolos, suteiktos pieno žaliavos tiekėjams ir Grupės ir Bendrovės darbuotojams. Ilgalaikių paskolų cinamoji metų dalis, kuri 2007 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 2.840 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. – 2.839 tūkst. litų), šioje atskaitomybėje yra apskaityta kitų gautinų sumų straipsnyje.

Ilgalaikių paskolų, suteiktų Grupės ir Bendrovės, grąžinimo terminai yra:

	2007 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.
Per vienerius metus	2.840	2.839
Nuo vienerių iki penkerių metų	2.012	1.735
Po penkerių metų	179	171
Iš viso	<u>5.031</u>	<u>4.745</u>

Dalį šių paskolų sudaro beprocentinės paskolos. Tikroji išduotų beprocentinių paskolų vertė yra lygi 1.006 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. – 1.083 tūkst. litų) ir yra nustatoma naudojant efektyvią palūkanų normą, taikomą atitinkamoms paskoloms 6 proc. (2006 m. gruodžio 31 d. – 5 proc.), ir jos yra apskaitomos diskontuota verte.

Likusioms išduotoms ilgalaikėms paskoloms yra taikoma 5 – 7 proc. (2006 m. gruodžio 31 d. – 5 proc.) fiksuota palūkanų norma.

7 Atsargos

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Žaliavos	11.139	13.012	11.137	12.980
Pagaminta produkcija ir nebaigta gamyba	33.985	25.925	33.985	25.925
Prekės, skirtos perparduoti	3.654	865	3.654	865
	<u>48.778</u>	<u>39.802</u>	<u>48.776</u>	<u>39.770</u>
Atimti: vertės sumažėjimas	(2.489)	(725)	(2.489)	(694)
	<u>46.289</u>	<u>39.077</u>	<u>46.287</u>	<u>39.076</u>

Grupės ir Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo vertė 2007 m. gruodžio 31 d. sudarė 3.319 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės atitinkamai 725 tūkst. litų ir 694 tūkst. litų).

2007 m. Grupė ir Bendrovė nurašė netinkamų naudoti atsargų už 287 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. – 36 tūkst. litų). Ši suma pelno (nuostolių) ataskaitoje yra apskaityta veiklos sąnaudose.

2007 m. gruodžio 31 d. dalis Bendrovės atsargų, kurių vertė lygi 2.350 litų (2006 m. gruodžio 31 d. 1.140 tūkst. litų), buvo laikoma ABF „Šilutės Rambynas“ sandėlyje.

Už gautas iš banko paskolas Bendrovė yra įkeitusi atsargas už 32.160 tūkst. litų (13 pastaba) (32.000 tūkst. litų 2006 m.) esančias Bendrovės bei susijusios šalies ABF „Šilutės Rambynas“ patalpose.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

8 Iš pirkėjų gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Iš pirkėjų gautinos sumos, bendraja verte	26.882	31.607	26.880	31.607
Atimti: abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas	-	(58)	-	(58)
	<u>26.882</u>	<u>31.549</u>	<u>26.880</u>	<u>31.549</u>

Vertės sumažėjimo abejotinoms iš pirkėjų gautinoms sumoms pasikeitimas 2007 m. ir 2006 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktas į veiklos sąnaudas. Gautinų sumų vertės sumažėjimo pokytis sumažino 2007 m. veiklos sąnaudas.

Iš pirkėjų gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų terminas yra 30 – 90 dienų.

Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių nominali vertė 2007 m. gruodžio 31 d. buvo lygi nuliui litų (3 tūkst. litų 2006 m. gruodžio 31 d.), buvo apskaitytas 100% vertės sumažėjimas..

Iš pirkėjų gautinų sumų nuvertėjimo sumų judėjimas yra toks:

Grupė ir Bendrovė	Individuliai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrai nustatytas vertės sumažėjimas	Iš viso
2005 m. gruodžio 31 d. likutis	-	236	236
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	(178)	(178)
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	-	58	58
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	(58)	(58)
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-

Iš pirkėjų gautinų sumų laikotarpių analizė 2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. yra tokia:

Grupė	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei joms apskaitytas vertės sumažėjimas	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis jau praėjęs, tačiau joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 3 mėn.	3 – 6 mėn.	6 – 9 mėn.	9 – 12 mėn.	daugiau nei 1 m.	
2006 m.	21.129	10.393	22	2	-	3	31.549
2007 m.	21.936	4.873	36	3	-	34	26.882

Bendrovė	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei joms apskaitytas vertės sumažėjimas	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis jau praėjęs, tačiau joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 3 mėn.	3 – 6 mėn.	6 – 9 mėn.	9 – 12 mėn.	daugiau nei 1 m.	
2006 m.	21.129	10.393	22	2	-	3	31.549
2007 m.	21.936	4.871	36	3	-	34	26.880

9 Kitos gautinos sumos

Grupės ir Bendrovės kitų gautinų sumų likutį 2007 m. gruodžio 31 d. daugiausiai apima suteiktų ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis, sudaranti 2.840 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. 2.839 tūkst. litų), ir atgautinas PVM, sudarantis 3.404 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. 2.122 tūkst. litų).

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

10 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Pinigai banke	11.967	12.461	11.357	12.083
Pinigai kasoje	1.086	2.073	1.066	2.057
	<u>13.053</u>	<u>14.534</u>	<u>12.423</u>	<u>14.140</u>

11 Nuosavas kapitalasPrivalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės privalomasis rezervas buvo pilnai suformuotas. Privalomasis rezervas negali būti paskirstytas akcininkams.

Kiti rezervai

Kiti rezervai formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo ir yra numatyti Bendrovės įstatuose. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams. Remiantis šiuo metu galiojančiu Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovės sudaryti rezervai, kiti nei privalomasis rezervas, turi būti atstatomi į paskirstytinąjį pelną ir perpaskirstyti.

12 Gauta parama

	Grupė	Bendrovė
Gauta parama:		
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	9.338	7.723
Gavimai	<u>3.435</u>	<u>3.435</u>
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	<u>12.773</u>	<u>11.158</u>
Sukaupta amortizacija:		
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	7.265	5.999
Amortizacija per metus	<u>2.509</u>	<u>2.193</u>
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	<u>9.774</u>	<u>8.192</u>
2007 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	<u>2.999</u>	<u>2.966</u>
2006 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	<u>2.073</u>	<u>1.724</u>

2002 m. balandžio 11 d. Bendrovė pasirašė paramos sutartį su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA), susijusią su Bendrovės modernizacijos projektu (toliau šioje pastraipoje Projektas). Parama skirta Europos komisijos (toliau – EK) ir Nacionalinio biudžeto pagal SAPARD finansavimo programą „Žemės ūkio ir žuvininkystės produktų perdirbimo ir marketingo modernizavimas“. NMA suteikė Bendrovei 7.723 tūkst. litų paramą 2002 m. kovo 29 d. NMA patvirtintam Projektui įgyvendinti. 75 proc. paramos buvo suteikta EK, o likusi 25 proc. paramos dalis buvo suteikta iš Nacionalinio biudžeto. Paramos likutinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d. buvo 308 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. – 1.724 tūkst. litų).

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

12 Gauta parama (tęsinys)

Papildomai 2003 m. dukterinės įmonės ŽŪK „Tarpučių pienas“ ir ŽŪK „Sodžiaus pienas“ atitinkamai gavo 611 tūkst. litų ir 1.005 tūkst. litų paramą iš NMA pieno šaldymo įrangai įsigyti. Parama skirta EK ir Nacionalinio biudžeto pagal SAPARD finansavimo programą „Žemės ūkio ir žuvininkystės produktų perdirbinimo ir marketingo modernizavimas“. ŽŪK „Tarpučių pienas“ ir ŽŪK „Sodžiaus pienas“ gautos paramos likutinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d. buvo lygi atitinkamai nulis litų ir 33 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 122 tūkst. litų ir 227 tūkst. litų).

2006 m. kovo 9 d. Bendrovė pasirašė paramos sutartį su NMA, susijusią su Bendrovės gamybos linijų modernizacijos projektu (toliau šioje bei sekančiose pastraipose Projektas). Parama skirta EK ir Nacionalinio biudžeto pagal finansavimo programą „Žemės ūkio ir žuvininkystės produktų perdirbinimo ir marketingo modernizavimas“. NMA įsipareigojo suteikti Bendrovei iki 3.435 tūkst. litų (arba 44,72 proc.) visos suplanuotos Projekto vertės. Projekto įgyvendinimui 2.533 tūkst. litų (arba 73,74 proc.) paramos suteiks ES Struktūriniai Fondai, o likusi 902 tūkst. litų (arba 26,26 proc.) dalis bus suteikta iš Nacionalinio biudžeto. 2007 m. gruodžio 31 d. gautos subsidijos likutinė vertė buvo lygi 2.658 tūkst. litų.

Finansavimo amortizacija buvo užskaityta su nusidėvėjimu ir apskaityta nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje pardavimų savikainoje 2007 m. ir 2006 m. pelno (nuostolių) ataskaitose. Gauta parama amortizuojama lygiomis dalimis per paramos lėšomis įsigyto turto nusidėvėjimo laikotarpį.

13 Paskolos

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Ilgalaikės paskolos				
Bankų paskolos, kurių vykdymas užtikrintas Grupės ir susijusių įmonių turto	20.631	23.173	20.631	23.173
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių finansinių skolų einamųjų metų dalis	2.899	22.913	2.899	22.913
	23.530	46.086	23.530	46.086

Grupės ir Bendrovės ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	2007 m. gruodžio 31 d.	
	Fiksuota palūkanų norma	Kintama palūkanų norma
2008 m.	-	2.899
2009 m.	5.505	6.924
2010 m.	-	2.775
2011 m. ir vėliau	-	5.427
	5.505	18.025
	2007 m. gruodžio 31 d.	
	Fiksuota palūkanų norma	Kintama palūkanų norma
2007 m.	-	22.913
2008 m.	-	7.466
2009 m.	7.505	2.775
2010 m. ir vėliau	-	5.427
	7.505	38.581

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

13 Paskolos (tęsinys)

Metų pabaigoje Grupės ir Bendrovės negrąžintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis:

	2007 m.	2006 m.
Paskolos valiuta:		
Eurai	18.025	38.581
Litai	5.505	7.505
	<u>23.530</u>	<u>46.086</u>

2007 m. gruodžio 31 d. negrąžintų paskolų palūkanų svertinis vidurkis buvo 5,3 proc. (4,3 proc. 2006 m. gruodžio 31 d.). Kintamos palūkanos svyruoja priklausomai nuo 6 ir 3 mėn. EUR LIBOR.

Už gautas paskolas Bendrovė yra įkeitusi atsargas už 32.160 tūkst. litų (7 pastaba), kurios yra Bendrovės bei susijusios šalies ABF „Šilutės Rambynas“ patalpose. Papildomai Bendrovė yra įkeitusi ilgalaikį materialųjį turtą, kurio likutinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d. buvo 18.743 tūkst. litų (4 pastaba). Susijusi šalis ABF „Šilutės Rambynas“ kaip Bendrovės paskolų užstatą įkeitė savo ilgalaikį materialųjį turtą, kurio likutinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 54 tūkst. litų. Susijusi šalis AB „Klaipėdos pienas“ 2006 m. gruodžio 31 d. buvo įkeitusi ilgalaikį materialųjį turtą už Bendrovės gautas paskolas lygų 3.430 tūkst. litų.

14 Lizingas (finansinė nuoma)

Pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartis nuomojamą Grupės ir Bendrovės turtą sudaro automobiliai, šaldytuvai, varškės gamybos linija bei sūrio pjaustymo linija. Be nuomos įmokų reikšmingiausi įsipareigojimai pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartis yra turto priežiūra ir draudimas. Finansinės nuomos terminai yra iki 5 metų. Toliau pateikiamas lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigyto turto likutinės vertės paskirstymas:

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Įranga	2.998	4.085	2.998	4.085
Transporto priemonės	5.630	4.313	5.630	4.313
	<u>8.628</u>	<u>8.398</u>	<u>8.628</u>	<u>8.398</u>

Pagrindinę mokėtiną lizingo (finansinės nuomos) likučių sumą metų pabaigoje nacionaline ir užsienio valiuta sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Eurai	7.869	6.326	7.869	6.326
Litai	-	-	-	-
	<u>7.869</u>	<u>6.326</u>	<u>7.869</u>	<u>6.326</u>

2007 m. gruodžio 31 d. finansinės nuomos likučio, kuris buvo lygus 4.613 tūkst. litų, palūkanų norma svyruoja priklausomai nuo 6 mėn. EUR LIBOR plus 0,8 proc., 3.256 tūkst. litų, palūkanų norma svyruoja priklausomai nuo 6 mėn. EUR LIBOR plus 0,7 proc.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

14 Lizingas (finansinė nuoma) (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės minimalias finansinės nuomos įmokas ateityje pagal minėtas išperkamosios nuomos sutartis 2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. sudaro:

	2007	2006
Per vienerius metus	2.700	1.964
Nuo vienerių iki penkerių metų	6.007	4.908
Finansinės nuomos įsipareigojimų iš viso	8.707	6.872
Palūkanos	(838)	(546)
Finansinės nuomos įsipareigojimų dabartinė vertė	7.869	6.326
Finansinės nuomos įsipareigojimai apskaityti kaip:		
- trumpalaikiai	2.316	1.727
- ilgalaikiai	5.553	4.599

15 Veiklos nuoma

Grupė ir Bendrovė sudarė keletą veiklos nuomos sutarčių. Nuomos sąlygose nėra numatyta apribojimų Grupės ir Bendrovės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikiu nuoma. 2007 m. Grupės ir Bendrovės nuomos sąnaudos sudarė 3.411 tūkst. litų (3.904 tūkst. litų 2006 m.) ir yra įtrauktos į veiklos sąnaudų paslaugų straipsnį.

Nuomos įmokas ateityje pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis sudaro:

	Grupė	Bendrovė
Per vienerius metus	3.062	2.891
Nuo vienerių iki penkerių metų	2.293	2.135
Po penkerių metų	3	-
	5.358	5.026

Veiklos nuomos mokėjimo valiuta yra litas.

16 Mokėtinos sumos

Aukščiau minėtų finansinių įsipareigojimų sąlygos:

- Prekybos skolos yra beprocentės ir paprastai apmokamos per 30 dienų.
- Kitos mokėtinos sumos yra beprocentės ir turi vidutiniškai vieno mėnesio apmokėjimo terminą.
- Mokėtinos palūkanos paprastai yra apmokamos kas mėnesį per visus finansinius metus.
- Su susijusiomis šalimis susijusių mokėtinų sumų sąlygos pateiktos 26 pastaboje.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

17 Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Sukauptos sąnaudos	2.210	645	2.135	601
Mokėtinas socialinis draudimas	1.334	960	1.334	960
Gauti avansai	795	641	795	641
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	316	133	22	16
Mokėtinas darbo užmokestis	4	2	-	1
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	323	1.022	232	735
	<u>4.982</u>	<u>3.403</u>	<u>4.518</u>	<u>2.954</u>

18 Veiklos sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Atlyginimai ir socialinis draudimas*	34.189	26.731	33.954	26.563
Paslaugos	12.991	13.855	13.124	14.016
Rinkodara	8.851	5.683	8.851	5.683
Kuras ir atsarginės dalys	5.762	5.853	5.762	5.853
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4.294	4.370	4.293	4.364
Atsargų grynosios realizacinės vertės ir atsargų vertės sumažėjimo pokytis	1.764	694	1.795	694
Medžiagos	2.350	2.094	2.350	2.094
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	948	1.099	945	1.099
Kita	4.541	1.518	4.349	1.490
	<u>75.690</u>	<u>61.897</u>	<u>75.423</u>	<u>61.856</u>

* 2007 m. Grupės ir Bendrovės atlyginimų ir socialinio draudimo išlaidos atitinkamai sudarė 61.172 tūkst. litų ir 59.420 tūkst. litų (atitinkamai 50.744 tūkst. litų ir 49.150 tūkst. litų 2006 m.). Atitinkamai 34.189 tūkst. litų ir 33.954 tūkst. litų iš šios sumos (atitinkamai 26.731 tūkst. litų ir 26.563 tūkst. litų 2006 m.) buvo apskaityti veiklos sąnaudose ir 605 tūkst. litų ir 605 tūkst. litų atitinkamai iš šios sumos buvo apskaityti kitos veiklos sąnaudose (atitinkamai 755 tūkst. litų ir 755 tūkst. litų 2006 m.). Likusi suma apskaityta gamybos savikainoje.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

19 Kitos veiklos pajamos (sąnaudos)

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Kitos veiklos pajamos				
Valgyklos pajamos	831	908	831	908
Ilgalaikio materialiojo turto ir žaliavų pardavimo pelnas	8.258	6.846	6.234	6.846
Nuomos pajamos	1.831	2.394	1.831	2.394
Kitos	3.556	5.817	5.647	5.529
	<u>14.476</u>	<u>15.965</u>	<u>14.543</u>	<u>15.677</u>
Kitos veiklos (išlaidos)				
Atlyginimai ir socialinis draudimas	(605)	(755)	(605)	(755)
Medžiagų pardavimo savikaina	(5.862)	(6.362)	(5.862)	(6.362)
Kitos	(2.053)	(1.238)	(2.109)	(859)
	<u>(8.520)</u>	<u>(8.355)</u>	<u>(8.576)</u>	<u>(7.976)</u>

20 Finansinės ir investicinės veiklos pajamos (sąnaudos)

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos				
Pelnas dėl valiutos kurso pasikeitimo	473	45	472	45
Palūkanų pajamos	357	333	356	332
	<u>830</u>	<u>378</u>	<u>828</u>	<u>377</u>
Finansinės ir investicinės veiklos (sąnaudos)				
Palūkanų (sąnaudos)	(2.188)	(2.302)	(2.188)	(2.285)
(Nuostoliai) dėl valiutos kurso pasikeitimo	(529)	(77)	(529)	(77)
Kitos finansinės (sąnaudos)	(8)	(6)	-	-
	<u>(2.725)</u>	<u>(2.385)</u>	<u>(2.717)</u>	<u>(2.362)</u>

21 Pelno mokestis

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Pelno mokesčio sąnaudų komponentai				
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	6.412	3.347	6.399	3.314
Laikinių skirtumų pokyčiai	(355)	(101)	(355)	(101)
Pelno mokesčio sąnaudos apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	<u>6.057</u>	<u>3.246</u>	<u>6.044</u>	<u>3.213</u>

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

21 Pelno mokestis (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Atidėtojo mokesčio turtas				
Sukaupti mokestiniai nuostoliai	7	15	-	-
Atsargos	373	125	373	125
Sukaupti įsipareigojimai	314	131	314	131
Kita	35	42	35	42
Atidėtojo mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	729	313	722	298
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	(76)	(15)	(69)	-
Atidėtojo mokesčio turtas, grynąja verte	653	298	653	298

Atidėtojo pelno mokesčio turtas 2007 m. buvo apskaitomas naudojant 15 proc. tarifą (2006 m. gruodžio 31 d. – 18 proc. tarifą), t.y. naudojant mokesčio tarifą, kai atidėtasis pelno mokestis gali būti realizuotas.

Grupės laikinų skirtumų prieš mokestinę įtaką pasikeitimai buvo tokie:

	2006 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelno (nuostolių) ataskaitoje	2007 m. gruodžio 31 d. likutis
Sukaupti mokestiniai nuostoliai	86	(42)	44
Atsargos	694	1.794	2.488
Sukaupti įsipareigojimai	725	1.368	2.093
Kita	235	-	235
Laikinieji skirtumai prieš realizacinės vertės sumažėjimą	1.740	3.120	4.860

Bendrovės laikinų skirtumų prieš mokestinę įtaką pasikeitimai buvo tokie:

	2006 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelno (nuostolių) ataskaitoje	2007 m. gruodžio 31 d. likutis
Atsargos	694	1.794	2.488
Sukaupti įsipareigojimai	725	1.368	2.093
Kita	235	-	235
Laikinieji skirtumai prieš realizacinės vertės sumažėjimą	1.654	3.162	4.816

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

21 Pelno mokestis (tęsinys)

Apskaičytos metų pelno mokesčio sąnaudos gali būti suderinamos su pelno mokesčio sąnaudų suma, gauta taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą pelnui prieš apmokestinimą:

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	30.567	16.146	30.292	15.797
Pelno mokesčio sąnaudos, taikant 18 proc. – 2007 m. ir 19 proc. – 2006 m.	5.502	3.068	5.452	3.001
Neatskaitomi skirtumai	349	166	379	195
Tarifo pasikeitimas	145	17	144	17
Atidėtojo mokesčio turto vertės sumažėjimo pasikeitimas	61	(5)	69	-
	<u>6.057</u>	<u>3.246</u>	<u>6.044</u>	<u>3.213</u>

22 Pelnas vienai akcijai

Pelnas vienai akcijai apskaičiuojamas dalijant akcininkams priskiriamą grynąjį pelną iš metinio išleistų ir apmokėtų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio.

	Grupė	
	2007 m.	2006 m.
Akcininkams priskiriamas grynas pelnas	24.510	12.900
Vidutinis svertinis akcijų skaičius (tūkst.)	<u>4.838</u>	<u>4.838</u>
Vienai akcijai tenkantis pelnas (litas)	<u>5,07</u>	<u>2,67</u>

Sąlyginis pelnas vienai akcijai yra lygus pelnui vienai akcijai, kadangi 2007 m. gruodžio 31 d. nebuvo išleistų potencialių akcijų.

23 Dividendai vienai akcijai

	Grupė	
	2007 m.	2006 m.
Išmokėtų dividendų suma	968	2.903
Akcijų skaičius (tūkst.)	<u>4.838</u>	<u>4.838</u>
Vienai akcijai tenkantys dividendai (litas)	<u>0,20</u>	<u>0,60</u>

24 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymasKredito rizika

Grupei ir Bendrovei nebūdinga didesnė pirkėjų rizikos koncentracija, susijusi su panašiomis charakteristikomis apibūdinamu vienu partneriu ar jų grupe. Pirkėjų rizika, arba rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama taikant kredito terminus bei kontrolės procedūras. Grupė turi galiojančias procedūras, kurios pastoviai užtikrina, kad Grupės produkcija būtų parduodama tik gerą kredito reputaciją turintiems klientams, neviršijant priimtinių kreditavimo ribų.

Grupė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles, išskyrus garantiją, aptartą šios finansinės atskaitomybės 25 pastaboje. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestinius finansinius instrumentus balanse, jeigu tokių yra. Todėl Grupė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų (8 pastaba) sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius balanso sudarymo dieną.

Iš prekybos ir kitų gautinų sumų, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei joms nėra nustatytas vertės sumažėjimas, finansinės atskaitomybės dieną nėra jokių požymių, jog skolininkai neįvykdys savo mokėjimų įsipareigojimų, nes Bendrovė prekiauja tik su pripažintomis, kreditingomis trečiosiomis šalimis. Susiję asmenys yra skaidomi į Grupę, kitas susijusias šalis ir nesusijusias šalis, ir, pradedant nuo 2007 m. pabaigos, naujai sudarytos prekybos sutartys apima paragrafą apie kredito limitą, kuris nustatytas atsižvelgiant į pardavimų sumas ir apimtį. Taip pat iš kai kurių klientų yra reikalaujama išankstinių apmokėjimų.

Palūkanų normos rizika

Dalį Grupės paskolų sudaro paskolos su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EUR LIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. 2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. nebuvo jokių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Grupės ir Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems palūkanų normų pokyčiams (procentinių punktų padidėjimas ir sumažėjimas buvo įvertintas remiantis Lietuvos ekonomine aplinka bei Grupės ir Bendrovės istorine patirtimi) visus kitus kintamuosius laikant konstantomis (įvertinant įsiskolinimus su kintama palūkanų norma). Grupės ir Bendrovės nuosavyam kapitalui įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	Procentinių punktų padidėjimas/ sumažėjimas	Įtaka pelnui prieš mokesčius
2007 m.		
Eurais	+ 0,5	(90)
Eurais	- 0,5	90
2006 m.		
Eurais	+ 0,5	(193)
Eurais	- 0,5	193

Likvidumo rizika

Grupės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito paslaugų, banko sąskaitos perviršių ir kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

24 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)
Likvidumo rizika (tęsinys)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus mokėjimus pagal sutartis.

Grupė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	549	23.349	24.169	-	48.067
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	487	1.477	4.908	-	6.872
Prekybos skolos	-	22.536	-	-	-	22.536
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	6.856	-	-	-	6.856
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	-	30.428	24.826	29.077	-	84.331
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	4.082	23.119	-	27.201
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	583	2.117	6.007	-	8.707
Prekybos skolos	-	21.703	-	-	-	21.703
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	2.960	-	-	-	2.960
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	25.246	6.199	29.126	-	60.571
Bendrovė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	549	23.349	24.169	-	48.067
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	487	1.477	4.908	-	6.872
Prekybos skolos	-	21.763	-	-	-	21.763
Įsipareigojimai susijusioms šalims ir dukterinėms įmonėms	-	9.126	-	-	-	9.126
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	-	31.925	24.826	29.077	-	85.828
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	4.082	23.119	-	27.201
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	583	2.117	6.007	-	8.707
Prekybos skolos	-	20.706	-	-	-	20.706
Įsipareigojimai susijusioms šalims ir dukterinėms įmonėms	-	5.764	-	-	-	5.764
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	27.053	6.199	29.126	-	62.378

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

24 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)Užsienio valiutos rizika

Pagrindinė valiutos rizika, su kuria susiduria Grupė, kyla dėl to, kad Grupė skolinasi lėšas užsienio valiuta, bei dėl jos vykdomos importo ir eksporto veiklos. Grupės politika yra suderinti pinigų srautus iš labai tikėtinų būsimų pardavimų su pirkimais kiekviena užsienio valiuta. Grupė nesinaudoja kokiomis nors finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką, išskyrus tai, kad ji stengiasi skolintis eurai, su kuriais yra susietas litas. 2007 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie:

	Grupė		Bendrovė	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Litais	49.289	43.725	48.586	45.140
Eurai	11.521	18.928	11.521	18.928
JAV doleriais	7	-	7	-
Latais	589	34	589	34
Iš viso	61.406	62.687	60.703	64.102

Visi pardavimų ir pirkimų sandoriai kaip ir Grupės bei Bendrovės finansinių skolų portfelis yra išreikšti litais ir eurai. Todėl užsienio valiutos svyravimo jautrumo analizė nebuvo pateikta, nes likučiai ir sandoriai užsienio valiutomis, kitomis nei litai ir eurai, buvo nereikšmingi.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti / parduoti turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba pasirinkimo sandorių („opcionų“) kainų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

24 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)
Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė (tęsinys)

Žemiau yra pateiktas visų Grupės finansinių instrumentų palyginimas pagal balansinės ir tikrosios vertės kategorijas, kurios yra pateiktos finansinėje atskaitomybėje:

Grupė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Finansinis turtas				
Pinigai	13.053	14.534	13.053	14.534
Investicijos laikomos galimam pardavimui	14	14	14	14
Ilgalaikės gautinos sumos	2.191	1.906	2.191	1.906
Finansiniai įsipareigojimai				
Banko pervedimo sąskaita	-	-	-	-
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:	-	-	-	-
Finansinės nuomos (lizingo) bei nuomos pirkimo įsipareigojimai	7.869	6.326	7.869	6.326
Įsiskolinimai su nepastovia palūkanų norma	18.025	38.581	18.025	38.581
Įsiskolinimai su pastovia palūkanų norma	5.505	7.505	5.189	7.509
Bendrovė				
Finansinis turtas				
Pinigai	12.423	14.140	12.423	14.140
Investicijos laikomos galimam pardavimui	14	14	14	14
Ilgalaikės gautinos sumos	2.191	1.906	2.191	1.906
Finansiniai įsipareigojimai				
Banko pervedimo sąskaita	-	-	-	-
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:	-	-	-	-
Finansinės nuomos (lizingo) bei nuomos pirkimo įsipareigojimai	7.869	6.326	7.869	6.326
Įsiskolinimai su nepastovia palūkanų norma	18.025	38.581	18.025	38.581
Įsiskolinimai su pastovia palūkanų norma	5.505	7.505	5.189	7.509

Įsiskolinimų tikroji vertė buvo apskaičiuota diskontuojant laukiamus ateities pinigų srautus paplitusia palūkanų norma. Paskolų ir kito finansinio turto tikroji vertė buvo apskaičiuota naudojant rinkos palūkanų normą.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų ir trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos ar pastovios palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

24 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)Kapitalo valdymas

Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad palaikytų atitinkamus kapitalo rodiklius, siekiant palaikyti savo verslą ir maksimizuoti akcininkams teikiamą naudą.

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgiant į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Grupė ir Bendrovė gali išleisti naujų akcijų, pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams. 2007 m. ir 2006 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos akcinio kapitalo. Nėra jokių kitų išoriškai nustatytų reikalavimų Grupės ir Bendrovės kapitalui.

Grupė ir Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro paprastosios akcijos, rezervai, nepaskirstytas pelnas priskirtinas patronuojančios įmonės nuosavo kapitalo turėtojams. Grupės ir Bendrovės vadovybė nėra nustačiusi konkretaus siektino įsipareigojimo ir nuosavo kapitalo santykio koeficiento, tačiau žemiau pateikti esami rodikliai yra vertinami kaip pakankamai geri veiklos rodikliai:

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Ilgalaikiai įsipareigojimai (įskaitant atidėtuosius mokesčius ir dotacijas)	29.183	29.969	29.150	29.620
Trumpalaikiai įsipareigojimai	39.508	58.198	40.848	59.221
Įsipareigojimų iš viso	68.691	88.167	69.998	88.841
Nuosavas kapitalas	96.155	72.613	95.873	72.593
Įsipareigojimų* ir nuosavo kapitalo santykis	71%	121%	73%	122%

*Įsipareigojimai apima visus ilgalaikius (įskaitant atidėtuosius mokesčius ir dotacijas (atidėtasias pajamas)) ir trumpalaikius įsipareigojimus.

Be to, Bendrovė turi išorinių reikalavimų kapitalui iš bankų. Reikalaujama, kad nuosavo kapitalo ir visų įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo sumos santykis būtų ne mažesnis nei 30 proc. Vadovybė kontroliuoja, kad Bendrovė atitiktų abu aukščiau paminėtus kapitalo reikalavimus. Jokių kitų kapitalo valdymo priemonių nėra naudojama. Jokių reikalavimų nesilaikymo pažeidimų per praėjusius metus nebuvo.

25 Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Reorganizacijos metu 2004 m. Bendrovė perleido naujai įsteigtai įmonei AB „Žemaitijos pieno investicija“ lizingo (finansinės nuomos) sutartį su UAB „Nordea Finance Lithuania“. Turtas ir susiję įsipareigojimai buvo perleisti pagal 2004 m. lapkričio 14 d. trišalę sutartį tarp Bendrovės, AB „Žemaitijos pieno investicija“ ir UAB „Nordea Finance Lithuania“. Tą pačią dieną Bendrovė su UAB „Nordea Finance Lithuania“ pasirašė laidavimo sutartį, garantuodama už AB „Žemaitijos pieno investicija“ įsipareigojimus pagal perleistą sutartį. AB „Žemaitijos pieno investicija“ įsipareigojimas pagal šią sutartį 2007 m. gruodžio 31 d. buvo 1.736 tūkst. litų (2006 m. gruodžio 31 d. – 2.618 tūkst. litų).

2007 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingų įsipareigojimų ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

26 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Grupės ir Bendrovės susijusios šalys yra šios:

- AB „Žemaitijos pieno investicija“ (bendras didžiausias akcininkas);
- ABF „Šilutės Rambynas“ (bendras didžiausias akcininkas);
- UAB „Baltijos mineralinių vandenių kompanija“ (bendras didžiausias akcininkas);
- AB „Klaipėdos pienas“ (bendras didžiausias akcininkas);
- UAB „Žemaitijos prekyba“ (bendras didžiausias akcininkas);
- UAB „Gimtinės pienas“ (bendras didžiausias akcininkas).

Mokėtinos sumos susijusioms šalims paprastai yra apmokamos per 30 d. laikotarpį.

Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai metų pabaigoje buvo tokie:

i) Pardavimai	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
Ilgalaikio turto pardavimai				
<i>Grūpei</i>				
ŽŪK „Sodžiaus pienas“	-	-	-	2
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	-	1
	-	-	-	3
<i>Susijusioms šalims</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenių kompanija“	167	400	167	400
AB „Klaipėdos pienas“	238	-	238	-
ABF „Šilutės Rambynas“	17	81	17	81
AB „Žemaitijos pieno investicija“	214	1.775	214	1.775
UAB „Žemaitijos prekyba“	27	1.031	27	1.031
	663	3.287	663	3.287
Atsargų ir paslaugų pardavimai				
<i>Grūpei</i>				
ŽŪK „Sodžiaus pienas“	-	-	121	116
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	2	57
UAB „Žemaitijos pieno žaliava“	-	-	2	2
	-	-	125	175
<i>Susijusioms šalims</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenių kompanija“	6.443	7.092	6.443	7.092
AB „Klaipėdos pienas“	3.833	3.536	3.833	3.536
ABF „Šilutės Rambynas“	3.688	5.255	3.688	5.255
AB „Žemaitijos pieno investicija“	71	112	71	112
UAB „Gimtinės pienas“	5	43	5	31
UAB „Žemaitijos prekyba“	31.310	22.071	31.310	22.071
	45.350	38.109	45.350	38.097
Pardavimų iš viso	46.013	41.396	46.138	41.562

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

26 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
ii) Pirkimai				
<i>Iš Grupės</i>				
ŽŪK „Sodžiaus pienas“	-	-	19.340	16.377
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	6.914	5.844
	-	-	26.254	22.221
<i>Iš susijusių šalių</i>				
UAB „Gimtinės pienas“	-	2.058	-	2.058
ABF „Šilutės Rambynas“	97.835	63.609	97.807	63.588
AB „Klaipėdos pienas“	7.814	3.674	7.814	3.674
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	404	755	404	755
AB „Žemaitijos pieno investicija“	2.639	3.022	2.639	3.022
UAB „Žemaitijos prekyba“	727	204	727	204
	109.419	73.322	109.391	73.301
	109.419	73.322	135.646	95.522
	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.
	gruodžio	gruodžio	gruodžio	gruodžio
	31 d.	31 d.	31 d.	31 d.
iii) Gautinų sumų likučiai metų pabaigoje				
<i>Grupė</i>				
UAB „Telšių autoservisas“	-	-	20	-
	-	-	20	-
<i>Susijusios šalys</i>				
ABF „Šilutės Rambynas“	8.563	11.981	8.563	11.981
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	1.816	2.216	1.816	2.216
UAB „Gimtinės pienas“	90	57	63	57
UAB „Žemaitijos prekyba“	2.094	1.124	2.095	1.124
	12.563	15.378	12.537	15.378
	12.563	15.378	12.557	15.378

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“**2007 M. KONSOLIDUOTA IR BENDROVĖS FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ**

(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

26 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2007 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.	2006 m. gruodžio 31 d.
iv) Mokėtinų sumų likučiai metų pabaigoje				
<i>Grupė</i>				
ŽŪK „Sodžiaus pienas“	-	-	1.517	2.522
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	697	1.254
UAB „Žemaitijos pieno žaliava“	-	-	604	611
	-	-	2.818	4.387
<i>Susijusios šalys</i>				
AB „Žemaitijos pieno investicija“	1.229	3.413	1.229	3.413
AB „Klaipėdos pienas“	1.717	3.385	1.717	1.326
UAB „Žemaitijos prekyba“	-	10	-	-
ABF „Šilutės Rambynas“	14	48	-	-
	2.960	6.856	2.946	4.739
	2.960	6.856	5.764	8.126

Neapmokėti likučiai metų pabaigai yra neapdrausti, už juos nemokamos palūkanos, ir atsiskaitymas vyksta grynais pinigais. Nėra jokių gautų ar suteiktų garantijų gautinoms ar mokėtinoms sumoms iš susijusių šalių, išskyrus garantiją, aptartą aukščiau pateiktoje 25 pastaboje. 2006 m. ir 2005 m. Bendrovė neapskaitė jokio realizacinės vertės sumažėjimo abejotinoms skoloms, susijusioms su sumomis, kurios priklauso susijusioms šalims. Šių abejotinų skolų įvertinimas peržiūrimas kiekvienais finansiniais metais, tikrinant susijusios šalies finansinę padėtį ir rinką, kurioje susijusi šalis veikia.

Grupė turi daug sandorių su susijusiomis šalimis (AB „Žemaitijos pieno investicija“ grupės įmonėmis) ir Grupės pelnas bei pardavimai yra stipriai įtakojami sandorių su AB „Žemaitijos pieno investicija“ grupe. Tame tarpe, tai yra ilgalaikio turto nuoma, žaliavų pardavimai bei pilnas sūrių supirkimas iš ABF „Šilutės Rambynas“, ledų supirkimas iš AB „Klaipėdos pienas“, distribucijos paslaugų pardavimas UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ ir pagamintos produkcijos pardavimai UAB „Žemaitijos prekyba“.

Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos

2007 m. Grupės ir Bendrovės vadovybei priskaičiuotas darbo užmokestis iš viso sudarė 2.955 tūkst. litų (2006 m. – 2.046 tūkst. litų). 2006 m. Bendrovė suteikė trumpalaikes paskolas vadovybei 1.282 tūkst. litų bendroje sumoje, kurios buvo gražintos Bendrovei iki 2006 m. gruodžio 31 d. 2007 m. ir 2006 m. Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimų.

27 Pobalansiniai įvykiaiAkcijų nominalios vertės pasikeitimas

2008 m. vasario 8 d. neeilinio akcininkų susirinkimo metu buvo nuspręsta pakeisti nominalią akcijų vertę nuo 10 litų iki 1 lito už akciją, atitinkamai akcininkams vietoj vienos akcijos suteikti 10 akcijų.

UAB „Žemaitijos pieno žaliava“ likvidavimas

2008 m. vasario 19 d. valdybos susirinkimo metu nuspręsta pradėti UAB „Žemaitijos pieno žaliava“ likvidavimo procedūrą.

Konkurencijos tarybos sprendimas

2007 m. Lietuvos konkurencijos taryba nusprendė, kad devynios pieno supirkimo ir perdirbimo bendrovės, įskaitant ir Grupę, sudarė kartelinį susitarimą ir padidino pieno produktų kainas Lietuvos rinkoje. Konkurencijos tarybos skirta bauda galėjo siekti iki 10 proc. apyvartos. Pagal paskutinį konkurencijos tarybos sprendimą Grupei bauda nebuvo skirta.

**AB „Žemaitijos pienas“
Atsakingų asmenų patvirtinimas**

2008 02 28
Telšiai

Dėl 2007m. finansinės atskaitomybės ir tarpinio pranešimo patvirtinimo

Patvirtiname, kad tarpinė finansinė atskaitomybė, sudaryta pagal taikomus buhalterinės apskaitos standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo emitento turta, išsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius.

Taip pat patvirtiname, kad tarpiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga.

Generalinis direktorius

Algirdas Pažemeckas

Vyr. Finansininkė

Dalia Gecienė

PRIEDAS prie Konsoliduoto metinio pranešimo

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė bendrovė „Žemaitijos pienas“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė viešai skelbia plėtros strategiją ir tikslus metinėse ir tarpinėse ketvirtinėse bendrovės veiklos ataskaitose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė vadovaujasi įmonės strateginiu planu, kuriuo remiantis siekiama dirbti pelningai, kuriant ir stiprinant techniškai modernią įmonę, turint tikslą didinti akcininkų nuosavybę.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas glaudžiai bendradarbiauja, tuo siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organai užtikrina, kad yra gerbiamos bendrovės akcininkų, darbuotojų, žaliavų tiekėjų teisės ir pareigos. Darbuotojams yra suteikiama galimybė kelti kvalifikaciją mokymo kursuose bei seminaruose Lietuvoje bei užsienio šalyse, suteikiamos įvairios lengvatos pieno gamintojams. Nemaža dalis darbuotojų ir pieno gamintojų yra bendrovės akcininkai.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovėje rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka kolegialūs priežiūros ir valdymo organai - stebėtojų taryba ir valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje yra sudaroma ir stebėtojų taryba, ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Sudaryti du kolegialūs organai - bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba. Jiems taikomos III ir IV principuose išdėstytos nuostatos.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryboje yra 3 (trys) nariai. Bendrovės valdyboje 5(penki) nariai. Bendrovė mano, kad toks valdybos narių skaičius yra pakankamas.
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal bendrovės įstatus Bendrovė valdyba ir Stebėtojų taryba skiriama 4 (keturiems) metams. Kadencijų skaičius nėra ribojamas. Atleidimas ar atsistatydinimas iš bendrovės valdybos ir stebėtojų tarybos narių yra reglamentuotas LR įstatymais.

2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovėje sudaryta stebėtojų taryba. Valdybos pirmininkas eina bendrovės vadovo pareigas.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka. Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba yra renkama akcininkų susirinkime. Bendrovė atskleidžia informaciją apie kandidatus į bendrovės kolegialų organą. Smulkiems akcininkams nėra varžoma teisė atstovauti jų interesams ir turėti savo atstovą kolegialiaame organe.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informaciją apie kolegialaus priežiūros organo narius (vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus) pateikiama metinėje ataskaitoje.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Prieš būsimus stebėtojų tarybos narių rinkimus informacija apie kandidatus pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.

3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Ne	Bendrovėje nėra sudarytas Audito komitetas.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Ne	Nauji bendrovės valdybos nariai apie pareigas, bendrovės organizaciją bei veiklą informuojami valdybos posėdžiuose.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Bendrovėje šiuo metu stebėtojų tarybos nariai neatitinka šiame kodekse nepriklausomumo įvertinimo kriterijų, nes kolegialaus organo nariai yra įmonės dirbantieji. Bendrovė šiuo metu nėra apsisprendusi dėl šių nuostatų įgyvendinimo ateityje.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba	Ne	Bendrovėje šiuo metu stebėtojų tarybos nariai neatitinka šiame kodekse nepriklausomumo įvertinimo kriterijų, nes kolegialaus organo nariai yra įmonės dirbantieji. Bendrovė šiuo metu nėra apsisprendusi dėl šių nuostatų įgyvendinimo ateityje.

susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		
---	--	--

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Ne	Bendrovė nėra nustačiusi papildomų kriterijų dėl kolegialų organų narių nepriklausomumo.
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai neatitinka nepriklausomumo kriterijų išdėstytų šiame kodekse.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovė neturėjo galimybių įgyvendinti stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariams kartais buvo mokamas atlyginimas (tantjemos) iš bendrojo pelno.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Bendrovės valdyba tvirtina ir pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl bendrovės metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto, bendrovės metinio pranešimo, metų eigoje svarsto bendrovės veiklos rezultatus. Taip pat atlieka kitas valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas.

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariai vykdydami savo pareigas vadovaujasi bendrovės interesais, atveju, kai būtų pagrindo manyti kitais – nebuvo.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Kolegialių organų nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialių organų posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose kolegialių organų posėdžiuose buvo kvorumas, kas leido konstruktyviai priimti sprendimus.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Akcininkų ir kolegialių organų konfliktų nekilo. Akcininkai apie bendrovės reikalus informuojami įstatymu numatyta tvarka, t.y. kaip numato AB įstatymas bei Bendrovės įstatai.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro vadovaudamiesi Bendrovės įstatų nuostatomis.

4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Ne	Stebėtojų tarybos ir valdybos nariai yra bendrovės darbuotojai, todėl jie nėra nepriklausomi nuo bendrovės valdymo organų. Bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba priimdama sprendimus atstovauja akcininkų interesams.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Ne	Bendrovėje nėra suformuoti direktorių skyrimo, atlyginimo ir audito komitetai dėl nedidelio valdybos narių skaičiaus. Šiame punkte nurodytas funkcijas vykdo valdyba savo kompetencijos ribose.

4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekianti susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Bendrovėje nėra suformuoti komitetai.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.	Ne	Komitetai nėra suformuoti, šis klausimas nebuvo anksčiau svarstytas.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Ne	Bendrovėje nėra suformuoti komitetai.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Ne	Bendrovėje nėra suformuoti komitetai.

4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti testavimo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Skyrimo komitetas (paaiškinimas 4.7.).
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Atlyginimų komitetas (paaiškinimas 4.7.).

iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.		
--	--	--

4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiama duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Audito komitetas (paaiškinimas 4.7.).
---	-----------	--

išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
--	--	--

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos ir valdybos veiklos vertinimo praktikos.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui vadinami <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės Stebėtojų tarybos posėdžiams vadovauja stebėtojų tarybos pirmininkė. Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	Valdybos posėdžiai šaukiami pagal iš anksto patvirtintą grafiką (kartą per mėnesį), be to šaukiami neeiliniai posėdžiai. Stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami kartą per pusmetį.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Visiems kolegialių organų nariams iš anksto išsiunčiama elektroniniu paštu visa reikalinga darbotvarkei medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu galima pildyti tik tuo atveju, jei posėdyje dalyvauja visi nariai, yra svarbus klausimas ir visi organo nariai sutinka, kad jis būtų neatidėliotinai sprendžiamas.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai yra atviri, juose gali dalyvauti valdybos nariai.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios jų turėtojams vienodas turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė suteikia investuotojams informaciją apie naujai išleidžiamų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas gaunamas svarbiems sandoriams, kurių kriterijai nustatyti LR AB įstatyme ir Bendrovės įstatuose ir apie kuriuos iš anksto yra supažindinami akcininkai.

6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	Bendrovėje visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas laikantis LR AB įstatymo ir bendrovės įstatų nuostatomis. Visi bendrovės akcininkai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo vietą, datą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kaip to reikalauja LR AB įstatymas ir Bendrovės įstatai, sudaroma galimybė susipažinti su susirinkimo medžiaga ne vėliau kaip 10 dienų iki susirinkimo.
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Vadovaujantis LR AB įstatymo nustatyta tvarka, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, visuotiniam akcininkų susirinkimui parengti dokumentai skelbiami VVPB tinklalapyje, kas sudaro galimybę akcininkams susipažinti viešai.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai turi teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numato LR AB įstatymas.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Nurodytų priemonių įdiegimas pareikalautų neadekvačių sąnaudų lyginant su tikėtina nauda.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Bendrovės kolegialaus organo narys susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniais ar dalykiniais interesais.
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai.

8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemas pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Dėl aukščiau nurodytų priežasčių atlyginimų politika, pagal kurią būtų rengiama atlyginimų ataskaita Bendrovėje nėra patvirtinta.
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Bendra informacija apie išmokas ir paskolas Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariams yra viešai pateikiama metiniame prospekte- ataskaitoje.
8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	

8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Bendrovė pateikia tokią informaciją, kokios reikalauja LR Vertybinių popierių įstatymo nuostatos.
8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kainą,	Ne	Bendrovės metų prospekte-ataskaitoje nurodomos stebėtojų tarybos ir valdybos nariams išmokėtų atlyginimų, tantjemų bendros sumos tenkančios vienam nariui. Bendrovės metų prospektas skelbiamas viešai vertybinių popierių biržos tinklapyje.

realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukaupitų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.

8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.		
8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.		
8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		

8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos išsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiama tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai. 9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt. 9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad nebūtų pažeistos įstatyme numatytos interesų turėtojų teisės. Didžiąją dalį akcininkų sudaro Bendrovės darbuotojai ir pieno gamintojai.

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detalčiau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	Informacija apie bendrovę, nurodyta šiose rekomendacijose, atskleidžiama metinėse bei tarpinėse ataskaitose, pranešimuose apie bendrovės esminius įvykius, bendrovės finansinėse atskaitomybėse. Ši informacija yra skelbiama per vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą. Po esminių įvykių atskleidimo informacija papildomai skelbiama žiniasklaidoje, komentuojuant plačiau.
--	-------------	---

10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma. Birža gautą informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Be to, informaciją bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kurios prekiauja bendrovės vertybiniais popieriais. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė interneto tinklalapyje viešai skelbia metines ir tarpines ataskaitas.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė interneto tinklalapyje viešai skelbia metines ir tarpines ataskaitas bei pranešimus apie esminius įvykius.

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka Bendrovės metines finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Ne	Visuotinis akcininkų susirinkimas paveda valdybai parinkti audito įmonę.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Audito įmonė iš bendrovės nėra gavusi pajamų už ne audito paslaugas.

Generalinis direktorius

Algirdas Pažemeckas

